

2-28.
BALÓ IRMA:

TA 14

Thuanus Jakab Ágoston "Historia mei
temporis" c. művének a magyarokra vonat-
kozó részletei.

Szeged, 1924.

Dol.

A M. KIR. FERENCZ JÓZ EF. TUD. EGYETEM
BÖLCSESZET-, NYELV- ÉS TÖRT. TUD. KARA

Erkezett 1924 évi

436 V. h. 17. k. 24

Előirat:

Utóirat:

Thames Valley University
 London W6 0LP
 England

John Doe

Thuanus Jarab Agoston "Historia mei
Temporis" s. műveir a magyarok
vonalakor részletei.

Orta: Baló Irma

TA14

Felen érterésün kélja, hogy De Thou nagy lati-
norsan Thuanus Jacob Agoston 16. századbeli
körtörténész „Historiae mei temporis” című latin
nyelvi munkájának a meggyarokra vonatkozó
részeit ismertetsem.

Jacques Auguste

De Thou Párisban született 1553-ban október 8-án
s meghalt 1617. május 7-én. A jogot régente bréau-
ban és Tolousban ^{végzett} tanulta. Részt vett III. és utána IV. Hen-
rius királyok embernél, jelentékeny politikai re-
pertű jótett stábot diplomáciai feladatok oldott
meg. Részt vett a protestánsokkal való tárgyalások
ban Gnienneben; ő vette rá III. Henriket, hogy
meghívja (1598) a rómaiakat a taverrai Henrikkel;
Győzte ki a bírálat is bűntudatát, hogy a ligo ellen
pártot szervez.

1594-ben a parlament felhívta a királyi köv-
eteket föltámasztani. Nagy része volt a nantesi ^{vidéki} kivég-
zésben.

II Fleurir meggyilkolása után a kormányzó, Medici
Mária, nem neverte őt ki a parlamentől, sőt, amint
megigért, amint Thon a nyilvántartástól
visszavont és az a történetírásról szentelte
minden idejét. Főmunkája a „Historie mei
temporis.” Az első 18 könyt 1604-ben adta ki.
1606-ban megjelent a 2-ik kiadás, majd a 49-ik
könyvig terjedt. A 3-ik kiadás 80 könyvre oszlik.

Az eredeti terjedelmű a munka I. Ferenc halá-
lától II Fleurir haláláig terjedt, de a munkát
Thon körbejött halála ^{következtében} folytatta Dupuy is Pigault
végigírta be. Az első teljes kiadás az eredeti nívóval
1733-ban jelent meg Londonban 7 kötetben.

A latin nyelvű munkát francia nyelvre 1734-ben
fordították le.

Dolgoratov az MDCCXI (1621) frankfurti kiadásból
kivettelték el. Az egész munka 138 könyvre ^{oszlott} van
bontva, az utolsó 28 könyv el rövid történelmi
ismertetés van róla. ^{először} bevezetésben írja le a

16-ik század és a 17-ik első felének eseményeit.

Munkájában késleltetett foglalkozásra és eseményekkel;
Az 1550-ik előtt történeteket csak véletlenül, majd
vonnak be tárgyalja, de 1550-től már pontos idő-
rendben, az ever szerint csoportosítva írja le az ókori
európai eseményeket.

Értekezés ^{rejtett} célja, hogy ismeret és feljegyzéseket, melyek
Magyarországra vonatkoznak s melyeket a többi külföldi
események sorába be kell illeszteni, majd az nyelven is-
mertetsem. A felosztásomban megpróbáltam az end-
tűket s az is könyvek szerint csoportosítani az esemé-
nyeket. Értekezés, jól tudom, kissé rióros és eme-
nyiben lehetett rövidített ^{is} a statisztikai adatok-
nál. Egy-egy hadsereg leírásánál rengeteg részt szor-
fel az az ~~kisebbségben~~ ^{az} ~~hatalom~~ ^{hatalom} ~~nép~~ ^{nép} ~~s mivel az~~ ^{val együtt jarek}
összefoglalás is megemlíti, nem történtek sikse-
gesnek róluk-külön részletezni. Az idegen veletek
erőket említeni fel, hogy pl. a drámai ^{Közel} ~~can~~ ^{can} ~~kisebbség~~
közben nevezetesen népeit jelszóval.

Mivelben kevesen is említett helyek földrajzi sörvid is-
mertetésére is elég, de ezt nem mindig megvárhatók.

Ugy pl. Szeged városát fekvését a Duna és Tisza össze-
folyásánál jelöli meg. Ez lehet ^{hiányos} ugyan, hogy Tisza is,
mert néhány kappal után a Maros folyót említi,
mint amely a Tiszába ömlik.

Ugy pl. Erdély földrajzi meghatározásánál, a me-
gobb városokat felsorolva azt jegyzi meg róla, hogy
a városokat a Nagy Károly idejében ide telepedett ma-
rak alapították. Megjegyzi, hogy az eddigi Gouffin-
tól vette.

I. könyv.

Ráviden kirja a mohácsi vész elárnyait és következményeit. A baj okait abban látja, hogy már az előző ^{kor} hájas selyje, életben keltethetett egy mellenséget az ország egész selyve fölére tetten, hogy az nem tudta magát védelmezni a török ellen. A Duna és Sáva egyesülésénél levo Belgrád város környékén venni hagyják, s ettől ^{mint} vérsémet kap Holiman sigen területei sereggel jön most magát az országot meg-
hódítani. A mohácsi utánban a 22 éves hájas jövi környékiségének áldorata láttán a egész Budát a több városig ^{elcsúsz} feredőig néltül karábe kerit.

László János erdélyi vajda, ^{sempel} ki maga is seregével a királyhoz igykerett, de nem várta be, a rettenetes vész után, az ország selyve, amennyire lehet rendbe kerfje horni selyvélét

hisz^{en} Sárkányfővárra, s első sorban királyi választani.
János végzett a koronázás s meg is választotta
királyá. De többen voltak, kik János híseit, hogy
nem jellemt meg elég hamar a király háborúban,
nem tudták megbecsülni s János helyett
Haloburg Ferdinándot támogatták, ki ^{fellege} neje
rokonseg ^{származása} folytán sultán igényt emelt Magyar-
ország trónjára. A perencsellen sokasírt követ
után János Luggelárosgba jöttelen munká-
ni s eróltat Ferdinándot hívei megkoronázták.
János Lasky Jánosost küldi Konstantinápolyba,
hogy a sultán segítségét kérje ^{országunk} ^{védelme} ~~viszességek~~
próságát. Soliman kérésre jó Területi
sereggel, s Jánosost viszemelteti birtokába s
Gritia helyre Pannoniában, s bismarckba
sér visse próságba.

János, a császár hatalmatól tartva, Ferdi-
nánddal kiárat beülni, de halála meg-
radalyorte ebben, mert a kuzsét Trabellától

egy fiúskor hegy hátra kint gyönyörű György
 barátot neveli ki az ország vételei is neki birta.
 Ferdinand seregét Jüdel Zude ^{Rosandult (Rogendorf)} ellen
 vereték, de maga Salomon jön ellene. A ve-
 réit megöli, a seregét töbre teszi a Zude-
 elve, Isabellát fiával Erdélybe küldi, a Ferdi-
 nánd és L. János közt kötött szerződésről (halla-
 ni sem ér.

IX. könyv.

A Germán - síkságtól délre emelkednek a Kár-
 pátok, melyek Sluggarországot korokból határolják.
 Pannónia zrére oszlik: Alsó és Felső-Pannónia.
 A Dinnis fel terült el a hegydani Valiria. A Dnava
 és Dnava közt van Szeonia, Pannónia fűző
 része. A Fűzőtől délre a barosai pteén Cheverette
 Illyria, mely magába foglalja Croatiát, Salma-
 tiát, és mely szintén Pannóniához tartozik.
 A Kárpátortól a Tiszig a jatzigok földje
 szintén Dnava mellett, Dacia követekező, -
 ahogy még nevezik - Transilvania, mely terület

ig is illatban, aprómerékben, barban, aranyesűben
gárdog. Atheros is ott a meggobb folyó.

É. földrajzi ismertető: Bonfinius után köli a
folytatja a meggobb városát felsorolásával, mint
pl. Luben, Holovvár, Besterce, ^{2. Gyula} Lőrincsevár is
Bressó. "Vélet a városát annint mondják a
szenes pélelőttel", ki meg Szeged idjében
véndoroltak ^{be} a helyet fejezettel hódító
meg, nyelvet mind mag megfarkas. A
levéldoroltok határokat, Transsilvânia többi
része kerner a prélát. Nyugaton is de
kerner a riar a hajdani Szentot haris, de
dolgoz meg. Az igy lelt Transsilvânia vajdaja
volt L. Lajos - ki mint az első könyvben már
Chondra - királyi palatátott a rövid prelátus
után jöveit is his fiait Szent / Lajos Szentu-
dot meg igy / huzta hatra, kerner az aje
Mertinurri lett.

Mertinurri delmet nemer ifju János kir. azzie
melvénben felhöz, a Pál-szeretők rőre lepett.

1) Későbbénél az oldalsókat ért.

A fokaži asale után jött a János király udvarában
 feléjük mint titkár, sőt kincstáros, ^{majd mint} és a varadi
 püspök^{öt} is elvitte. Most mint a kiskori királyfi
 gyáva kiváló tehetséggel intéri a reábiro
 ügyet, de Isabelle felti a hatásmat főle a
 egyenletesség köré ki körtür. Bár többre ki-
 bírtnak, Isabelle sokimánkon fordul György
 ellen segítségért. Újra sikerül a kibékülés és a
 török csapatokat ^{György} visszatérve pusztul. György.

Isabelle feltérnyesget a török ^{újra} nem-igen megbi-
 rótt barátságát látván, György barát, azt tanácsolta
 Isabelleinek, hogy adjon át Ferdinándnak a császá-
 rnak azon feltételek mellett, melyek még fűző-
 köttél Ferdinánddal. A kiskori János Eszigmund
 nem adta meg a török ellen megvideni az or-
 szágot, míg Ferdinánd a betyár, a császár és a
 keresztények erejével birtosabban szembesül-
 hat a ellenességel.

Ferdinánd a császártól kér segítséget a bi-
 ztosan bekövetkező háború esetére főleg katonai

hag' kirette veréiret per veretésire. *Josua Orvosi*
Piscesus profus Ferd. cordobai ha s bas faldó
 grófját, Ferdinand cordobai herceget és Castaldó grófot küldte be. ⁸⁰⁰⁰

Ferdinánd VIII. ⁸⁰⁰⁰ aranyat adva a hardi vállalatra,
 a sereg éger felé vette útját, hol két csodás
 spanyol katona volt a verben, melyet meg-
 rósításra Tüfel Rémónne bírt. Éger alatt
 a többiekől összerángó sereget elrendelve
 május 23-án
 a kastaldó maga vezi keribe a főve-
 réletet. A seregben ²²⁰⁰ 12000 spanyol és elgós, ¹⁰⁰⁰ 10
 magyar és ¹²⁰⁰ 12000 könyű fog-
 veres lovas, n. n. huszárok. Hirtán ³⁶⁰⁰ 11000 gerincen
 galog követ kerett s 400 páncélos lovas. Volt 8
 hajító gép s 100 csata kőző a sereg felszerelésében.
 Ittál volt a máhies csapator, melyer vider
 mére 300 huszárt rendeltet 3 hadigéppel. Itz
 felállásában mekiter a Tiszai majd a
 folyón itmenne Bákory Andriás és Náderedy
 Tamással találkozza, az utóbbiakat bíve meg
 kastaldó és Bréklybe verető it nemmel kerti-

1) Swaithy fenn Castaldó, gróf Arco Felix és Janos, valamint Sertin Károly a
 vereték. XVI. Könyv 1550-ken

sárvet, s' megal ^{pető} megindult, hogy minél előbb ördög-
ben legyen.

Mig értek történet, Isabella *Agnatellinumba* (Engelke)
gyűlölet hívta egybe, hogy a Városlombi barokkoda
barátot Titokban megfoszsa hatalmától. De
György arról tudomást szerzett, utasítást indít
utakban halált írt, de ez nem tartózkodja fel
a barátot s folytatja útját. *Agnatellinumba* írta,
felváltja a gyűlölet, de Isabellát már nem
találta ott, mert ő már előbb ^{gyula} halálra
ment sőt itt sem írta megát birtokosig ben s
hárshegyre megy, hogy át a barát is követi.
Bulatti beutaloda is megérkezett seregivel ^(Almás) Erdélybe,
s csapatai a királyné kezén levő ^(Almás) *Dalmácia* (már)
ostrom alá fogták.

György Hárshegyen a királynével találkozik, re-
beszélte, hogy Ferdinándnak adja át a hatalmat,
mire a királyné elrendelte ^{Almás} *Dalmácia* átadását
bástyákon.

György pedig s' baltul vont kocsiban pompás

bebrüllhesa, megfontott jöke a sors méltánytalansága,
 várszínű van rá, hogy bátran viselje. Lebben a
 szorongató helyetben mit tehetünk? Milyen
 rend s az egész kereszténységi név a legindok-
 solt? Ismerve a török barátságának értékét, hogy
 a vigra vélságot pherülje, a hatalmat ^{annak} szelvi
 nyit ^{Cassale} a Te Heredbe Jovan le bástello, hogy ^{erővel}
 megfigyessék ertelmeben Ferdinándnak tudat.
 A Te példának legyen, hogy midőn pedig bir-
 tokába juttok, az egész feltételeit pontosan
 bebetársítok." Ezer után bejelentet Kolos város
 s itt a gyűlésen bástello breditottu öket a Ferdi-
 nánd iránti hársága, mert Ferdinánd helyis
 erigibil prou lesz, hogy az országát per ellen-
 ségét megvidje. Alig elgyőző a megjel-
 tet plott letette az eskü az ország törvényes
 urának a követőköt a Liászok, nékelget. Ezer
 megfontott után a birtokos vett hűbéri kén-
 telével fennakortat. Ezer jött Ferdinánd levele,
 amelyben közli hogy hűbérnemes vett a törvényes

magerösti er eftersigt.

Brathory Petro Vaschko fel (ki az Isabella meghitt euebre
 volt, mintén az egyetleg nyilvanossá lett, a Hercei
 herő kippet, Tenevort, ^{Beckett,} Gramine Gieskeret atvett a
 Petro Vaschko Isabellához ment, ki plindult Kussa
 felé. a br Bradlyból kiveretű hűgű ^{a kildoré} Isabellát koss-
 jéról, egy fábri veste nevit is utémű: sic fete
 volint! ajeid romorian folytatte utjat is ror-
 tellenül jakerett Gussára, jöllehet a bradai pase
 utémű indult, de nem sikerült neki utolérni.

György tudta jól, hogy a török sereggel fog járni a nemzeti ellen s megpróbálta hiteltelni próbálni a kultúrát, ami pedig nem is dolog volt, mert a beszálló felelőse a törökhöz szólt Gallian elárulta a történetet, de György megpróbálta ^{nincs megkísérelte}.

A kérés Stefán moldovai vajdának megparancsoltta, hogy tartsa be ígéretét, megvárta a budai pészát.

bestuldo e hies losoueryt rundelte Tenes vir
videlomire, Pathory Lippare gung többe össe u

városok. György pedig felkelésre szólította a népet;
 ősi szokás szerint ~~egy~~ vérs kardot kardorlatván
 körül, a szabani gyűlésen a piarbeli segítőjét is
 megnevezte. Bástalás ^{Gyula} ~~szabani~~ felhívása huszárban is
 látni egy-egy rablóvalj peremén hegyre, a vele volt
 spanyol határőrökkel Györggyel együtt.

A 120 ezer főnyi török sereg 50 mindenféle he-
 di géppel felszerelve a görög base veretse elati
 östeli a Tiszán, és Temesvár alá megy a Losonczy
 feladásra szólítja fel, mert hátulban rommá ^{a várat;} tört,
 de Losonczy halála sem akas róla s ellenkező úte-
 lenben interkedir.

A rommá ^{Becse} ~~Temesvár~~ is ostromolja a török; a fa-
 luit rommá tört s az őrség megadja magát, de
 az elvonulás körül sokat levágmat. ^{Becse} ~~Temesvár~~ ostroma
 megpróbáltatás. Felszerelt a környéken levő városokat,
 meg hogy ezt mind megadja megadja az első
 felszólításra. A görög base elhagyta Temesvárt, s
 Lippe ostromára hívta, hol Gáthory táborozott
 seregével, de rútul serbün hegyre ölt, egy ide

gúrné Petrusa bírva a vidéknek az őrséggel 300 fő
 lovassal. Itt látva a polgárok ura kért Petrusa (Pethő) ¹⁹
 adja fel a várat az első felszólításra, hogy némi
 könyörületesen némitkassanak. s így Petrusa ^(Pethő) elment
 katonáival s a polgárok a város külsőit átadja
 a töröknek. ^(Sálmós) Solimóni (város, mely Lippától egy órány
 távolságra volt, igen bátran viselték megátartás meg-
 vetett a felszólítást. A görög baka Lippien egy
 perséktől átpártolt egy kis blimen (bágyt) hagyja két-
 re s ő Temesvár elie mellé újabb ostromra.
 A Temes folyóval elnevezett vár csak egyetlen pon-
 ton volt megközelíthető, mert jó kőfalai mossa-
 rakkal voltak körül véve. ^{A körítés október 18-án} ^{Pálid bid október}
 interjú az első ostromot, a törökök, melyet
 Kosovay s Peres Alföld katonáival viszárvanak.
 Itt követi a törökök több erősebb támadása ^{körítés}
 Kosovay segítségét kért becsüldött, kimerő seregben
 hozták a ki nem firtatott molyjuktól a kato-
 nák. ^{nem} Deheren ^{mivel} össillesztve őket, s most György s a
 Lippe alól megfúrt Gáthory csapatával egyesül s

Tencsérer felmentésére siet. György megzárta azt tencs-
 érre bástyabonart, hogy inkább a nehezebben véde-
 hős kárpát fogja az ostrom alá, mert erőteljes elvonás
 a görög bástya csapatai egy részét Tencsértől siet
 megpróbálják az ostromból, de bástyából nem kell.
 gátolt meg a hancu Tencsér alá mentek. Először
 oda értek, miután a megzárás folytat az ostrom, de köre-
 lésükre híre a törökök elvárta a bástya megerősít.
 az ostrom. Bástyából most kárpát alá indultak.
 Az a tükörben megzárta, innepszeggel adja. Bástyából György
 Ferdinánd levele, Györgynek amilyen, értesíti, hogy
 a pápa megígerte a bástyák kiadását. György
 megpróbálta bástyát szerint - mert nem mutatott
 károkat, prömet a jó hír vételkor - az armis sőt kár-
 tával is köti a megerősítést ad egyáltalán ki-
 fejezést, hogy György bizonyára a törökök csapata
 s ki akarta juttatni Ferdinándot, mire Ferdinánd
 Titokban felhatalmazta bástyát, hogy szükség esetén
 megölje a bástyát. De mindenképp Titokban kártya
 bástyából megzárta megkezdte az ostromot.

Lippe vára a dharos folyó mentén egy dombon fekszik.
 4 tőrőny sűrű erdő-magját a dharos táplál-vidék.
 Bástya a várral szemben levő dombon állott
 Tébort, György a vár hátsó része mögött helyezkedett
 el. 4 tőrőnkérdi kardis meg a támadást a külvárosba
 kirohanva, de a miénk visszaverte. 4 meg erős
 dühösen folytatja meg a küzdelmet, mígsem György
 visszarendeli őket.

Brahet Bástya katonái (mintegy 200 spanyol is
 120 ^{hajdú} ~~skippator~~) a Tunesvár körül portyázó tőrők ellen
 mennek, hogy hirtelen fogják őket s midőn ez nem siker-
 űlt, meggyengülve nem akartak visszavonulni, az
 utkövetben levő ^{Csaba} Gála várára megostromolják, az utkö-
 vetben elrealt ~~elre~~ s elrealt tőrőköt ruháját öltve
 fel. Az ostromlók lippei tőrökönket verik őket
 s a felismerés már hisz ^{4. ismét fel} jött. Gy. visszavert levő
 másokat elfogva, a helyet felgyújtja s diadalal
 térve vissza Tunesvárra.

Brahet a keresztények teljes mezejével fogva az
 ostromhoz ^{okt. 24} ~~fridie nov. 18~~ bris. s meg hadi géppel

meg pusztított városok vigye a felakasztás a szennyosor
 körül a merészebbek már a fellelke mérsékelt
 rier segítségével, kiket az utómnak jöve a belső
 körökbe használták, hol az elrejtett hadiépések bennük
 igen meg ^{Kard tettek} ~~szerteszét~~ ^{szerteszét} okortak. Az elrejtett
 keresztények fejét s a lobogót ^{szerteszét} egy örvényi jel gyanút
 kint fel a város, hogy örvényi lellet öntsenek.
 Beszélde meg a siet örvényi s lelkes bevéddel
 bünditye őket a küldetésre. Olimon ^(Helen) sem me-
 red tetlen a legjobban veszélyeztetett helyre ³⁰⁰⁰ 11 110
 katonát helyre; ^{akkor} ~~amint~~ is megérte újabb csapatok
 Hol az örvényi s meg a is örvényi hural.
 Eszrevé a támaszok egy rére most itt küld
 igen havesen a győzelem, de vitersig dolgozban
 a vedők sem meredmen hűtül, hisz életükön
 van szó.

Amint hűlir, a görög bese meggyobb sereggel
 utban van segítségükre, s ^{mit} beszéld az haltra,
 annál inkább lelkesíti katonáit az ostromra.
 Mier kiknek megje folgir az ostrom s a verés

Casteldaner a beretsegos befejeit ajandjar. Györgynek
ismerte a török projekt, természetével sikerült emberse-
ges feltételeket kiskörökhöz, ^{ered}blinnen ^{magával} megével
sítettélél elvonulhat, de ^{mindenütt}Galacia gróf katonáival
megtámasztta az elvonulást, erősen blinnen big
vinné verte.

György magaviselete gyámmal töltötte el Castel.
dot s így erőt katonáit teli szellemes örellybe
akartu vinni. György erősen ellenerte ut, Várad
dot jelölve ki részüket, de Castaldo litokban 5
reput gerant ^{gyula}hatesfehérre kildött.

Az elfoglalt dippe kilek Aldane Jernától illatotta
megbirta, hogy ^{ant}minél hamarabb megerősitse. Fenes-
vare pedig Castaldonno Gasparis kildte spengyal re-
putokkul, a meymuereit katonáit pedig Várad-
ra rendelte. s^{tt} maga György hoz ment vinni
hatesfélyében, hogy a teli szellemes szűzét megbe-
sítje. Finore vonult elpihenni György, ki már
hitte, hogy harajára merre nem jól elarulnak
a dolgok. ^{megöletese}Itér Itér el volt határova. megöletse.

Castaldó titokban meghar rendelté meg birkáló
 hatósággal Pellavicinut, kivel után megbeszélte a
 gyilkosság tervét s végrehajtását a következő éjszaká-
 ra törték ki. Pellavicini meghar hivatta lopást
 s több meg birkáló pubert, s csakut pluvondotia nek
 tervét. Elhall Györgyöt tenni láb alól, hogy a főnököt
 vigye ki a házba. Megparancsolta lopasnak hogy
 24 ember megamellé vesse, eltörtesse főnök ru-
 hába, hogy az erőset megcsalva, bevihesse őket.

Az idő is kedvező volt tervekhez, névvel; arany-
 izzal, hideg szél fújt, sötét felhők borították az
 eget. György kísérete mind a ház köré volt gyűlt
 s melyekben sűrű könnyen végrehajthatók
 tervek. Az összes hívók betértek György házá-
 szobájába s egy igen plottemt puber, Ferreri,
 Castaldótól egy levelet nyújtott át a vajda-
 nak aláírás végén, melyet Pellavicininer
 roglón Jánosé kellett írni. Az XIII. évi Janu-
 hájnal felé történt. Mikor György a korbá-
 vatta a tollat, hogy aláírja, Ferreri törté-
 t) Más források szerint dec. 17 történt.

György sírba szentelték herméné elcsúszó Pallavicini, ki a halálra ajtójánál várakozott, a szíve sebesültet fején megvágta. György körben látva nevet rejtette. Az önének kiváló és elcsúszó felforgatás a körbe a másik körben használt helyet állította, lakarván a herceg figyelmét megváltól szerelni.

György már 40 éves volt meggyilkolásakor és a ~~marinai~~ kedvelte, mely a ^{halál} lehető legmagabb helyet a királyhoz hasonlított juttatván neki. Kiváló tehetség volt, mindegyik hercege ismét tartotta nem plót és oly okok vezették mikor a törökkel nem akart nyersen szelíteni, ^{mi} ez tette ^{vala} gyomrára Ferdinánd plót is. De a gyilkos is megsemmisült, mert Pallavicini körök föléig hárított meg, Ferrarit pedig a trident ^{bibor} ~~paradicsomi~~ lefejertette.

Vinca Castaldo körbe kerül. Grandy Ferenc — barátja haláláról olvasva — megvilágítani akar, de Castaldo meghívására s itymarechione

keri, mert tekintélyével nagy hasznára lehet Ferdi-
nánd ügyének s ezért hírszebesre mentem, hol
arról írtam bejelentés, hogy a György halálának
Loper katonaí végzéseikkel felismerhettünk
tettit, elrendelte, hogy eltemessék és fidesz felhí-
vára Thuryady János mellett temették el.
Hírszebesről írtam tette a rendszeret, hogy Ferdi-
nánd iránti hűségükön nyolc bizonyosságot
kell temető ^(skizet) s ha nem lesz ö-
kint, kényszeríteni fogja őket.

Első sorban ^{György} ~~Tivorianus~~ ^{szem.} várat, mely egyike
volt a leperősebbeknek, mely a György volt,
akarta kerébe keríteni. Itt elfogták Lohmann
már egy követőit, kit Györgyhez küldött, kiből
de semmi áron sem tudták kicsikarni, hogy
Györgyöt vadolja sőt találtak nála ^{betűt} levelet is,
amelyben bejelentés a meggyilkoltat vadolja.
A sebénél nem volt sehol meggyezni
Ferdinánd ügyének, mert már régóta hira-
gudtak Györgyre; is Henty ^{felig} meg mindent elö-

Tivori = Marosvár

vetett, hogy a székhelyet ²⁵ Ferdinánd részére meg-
nyerte.

Barrel befejezi Thuanus az év történetét a IX. könyv
további részében az 1552 év eseményeinek egy
részét bevéli pl.

[illegible]

1) Erst an einem klaren Intervall a. Nachher. Fahren mit Kollisionskraft

A besteldo iránti gyűlölet még fokozta, hogy 400 dysimuchost 100 ^{száz} aranyat s pénzemet fogadott el a püldéből, jutalmul. A többi Ferdinándé lett, ki az aranyat is erőtől összeolvastva, a hatonér kőrt osztotta szét.

Az Isen bossult erre nem sokáig késett; a törökök több várat elfoglaltak, a tartomány béradornai kezd a besteldo habembe szét, hogy a nyugalmat helyre állítsa. Ettől értesül egy kemény török hadjárati hívről, gyorsan segítségért küld Ferdinándhoz. Ő maga lippe Temesvár, Kolosvár is helyen erőszakkal támaszkodott.

A helyenkénti segély fogad okommal kezdődött.

A segély erőszakkal meglehetősen terjedelmes volt, a Tisza és Duna partjainál népes és gazdag környéken. A vár a Tisza partján feküdt s erődösen a törökök kezében volt. Ez is volt polgári, Tóth Mihály, merész férfiu besteldotól még lippe okomra idején segélyt kért a vár felszabadítására. Allost nyílt megújításra kérését s besteldo adott is neki hatonérket

28
sorba állítja őket. Petrovics kéri meg a támaszkodás
s a küldetés ott fogja legelőkelőbb, hol a bes a van.
A magyarok már biztosan veszt a győzelmet, sok-
mennyit kiderül, amit cserevise a már visszavo-
múlásra hív bűnei bese, előre pendeli nyitól kato-
nák a végső küldetésre. Stigen sokat levegőnek
a keresztényekből mit látva a várbeli, a város látnak
egytől egyik kénytelen. A török győzelmet könnyűvé
tette az, hogy alacsony ahelyett, hogy küldött volna,
gyáván megpróbált katonáival s így süged a török
kavár maradt.

Ferdinánd, hogy meggyőztessék a magyarokat
Losonczyt neverte ki nyitól Temešvár kapitányával.
Ekkor érkezik híre jött, hogy Mahomet pasa igen be-
hímtélyes sereggel tart az ország felé s a moldovai
vezde is parancsot kapott a betörésre. E hírre
a magyarok torokos drayos fogja mentén fekvő
Torda városában az erdélyi rendek összegyűltek
s a ketonvezetőtől intézködtek a határokat megvé-
dése érdekében. A moldovai csapatok már be is

29
körtér s a sáhelly földön raboltat, gyűjtötték. Fő-
thory a fenyvetti Stefánopolis vidékénre sietett s
betszabó parancsára 200 német lovassal s et bekarolt korr
s a városból nem menekvő dombon állította fel
hadigépeit. A városok kőben városát prósiteller meg.
Ferdinánd kioldotta ⁴⁰⁰⁰ III 610 germain gyalogot 10 hadi-
géppel s megigerte, még hogy ¹⁵⁰⁰ kiold ²⁰⁰⁰ 610 10 pénzes
lovast, 7 százados germain gyalogot is 610 610 megart.
Alegbirtó bethalolt, hogy György huszársímet megzob-
soldot igérjen, s hogy a ellenséges pártoljamer s
a királyhoz hű területre veress öket.

4
Losonczy Ferenc városban ⁵⁰⁰ 10 lovassal, s ¹⁰⁰⁰ 610 rémít s pengyét
réimít csak is német hetvivakkal s ⁹⁰⁰ 10000 fegyver-
szelő polgárral várta a támadást. bethalolt még kioldotta
200 germain gyalogot kioldott.

Városdelmes volt most bethely helyre, mert a
moldorvair betárisimer híre jött s epp akkor a fegyel-
meretlen német (mintegy ⁴⁰⁰⁰ III 610) Kolosváron ravarogni
kerdtek s bethalolt Tordau a rendes kiter, süntésre
meg a ravargést, mert a a németek romhissim

veretket. Castaldo is az 50³⁰ ^{emlék}tervezetű utat ellátta helyre a rendet, s utat is meg is Stefanopolis segítésére szent, hol a védők mindent megtettek s visszaverték a betörőket. A Moldovai vajda seregében törökök is táborok is voltak. A vajda hallván Castaldo hírlapját, seregével a hegyek köze visszahírvadott s nem sietett, hogy ellakozással egészüljön, amint Terveve volt.

Mahomet 100 ezer főnyi haderossal is 70 hadigép-
 pel - köztük 30 felderítő - Temesvár mellett utott Tabant.
 Mahomet néhány lovassal előjött a helyet kikém-
 lelni, kiket csak négy Peres könyű lovassal meg-
 mészolt. 3 nappal később az egész sereg közel vet-
 ta a várat, hogy senki se be se ne mehesse. 8 na-
 pot később lövte a várat se várfalak sok helyen
 igen megrongálódtak és még is hosszú egy 4 arasz
 tartó heves küzdelem után véresen is elfoglalt.
 1570-a

612 12 Ester el belőhár, míg a miénk ből már 150.
 Csatelsó Tóth Ab. vertice elott 400 gyalogot küldöl, de
 a török lovasság Teljeren megsemmisíti őket.

Most már segítségem nem várhatnár schomau
 sem. Batruu verit vissza a török támadását, habár
 megok a veszélyeir is. A spanyol katonák elvették
 bátorságukat s Losonczy ringyelen a megadásra
 gondolni, A megállapított feltételek között volt az is,
 hogy katonáival sértetlenül elvonulhat, de ezt a török
 nem tartotta meg a török. Mert midőn ^{valóban} ^{júli. 26.} ^{1808. máj. 11. til}
 tényleg elvonul, hetsz csapatát megtámadják; vede-
 keres körben Perez is elesik s Losonczyt mint fog-
 lyat a verit sátorába viszik, hol nemére lobbant-
 ja cseljeségét, alakomat lefejezteti.

Hippe kapitány a békére megint megfűt a török
 elől, felgyújtja a lőpor és a gépek, amit nem vhet
 magával, lerombolja, mielőtt távozik. Alakomat ^(Kasson) ^{baszunk}
 bízt küldi Hippe birtokba vételére is kijáratására.
 A környező városok őrsége a felkeléstől megdummedve
 elhagyja helyüket, de az utolsó jövő törökök le-
 vágják őket.

Bastardo Tuncer is Hippe kistit eltitkolja, s
 őve verit Loperre bízza s ő maga Legervárre

meg, hogy innen irányítsa bédely védelmét. A királytól
mintegy 1500 főnyi segítség érkezik. Pellavicini is
megindul 3000 fővel együtt a germánokkal szegényes itál hatá-
ránál. Utja drágely mellett vezetett el, melynek
köznyitát a török már nyugtalanította. Castaldo
sietésre birtatta, mert attól félt, hiátka a török be-
tör bédelybe s nem tudja visszahatolni. Pellavicini
Teufel Permonnival együtt a törökök harabra be-
sátkornak s szinte sikerrel küzdnek, de végre
mégben a török lesz a győtes. Teufel megszökik,
de ugyanint Pellavicini sötöben a verítés körül fog-
lyul esmer s Konstantinápolyba viszik őket, míg a
körül kerített katonákat levezgyer s a vármányt felvont-
ják.

H. budai pára ^{szepetseivel} most slahomettel egyenitli
(Cholod) ^{hozzá} slahomettel egyenitli.
Polnoc vére ^{elér} indul. Polnoc vére a Tiro és
Kipina ^(Zagyna) összehozásánál épült 5 védőbástyával s mielőtt
érkezőkkel körül vére, mintegy 300 gerenda, 100 cserh,
50 spanyol galag s 200 Hunar védővel kikel még a
Tirore levő hegyekből is segíthet. slahomet szipon

át lövette a várát s a gerendán és szpongal katonák
megjelenve, egy ijedel megröktet, mit erre vére a
bíró, megrohanta a várat s a parancsnok is menek-
ült. Így könnyen jutott el lakomák. a vár birtokába
s most már öger ellen fordult.

A Ferdinánd és Isabelle kötött kötött egyezség
ment (oppeln² Ratibor hercegséghez kapta, de az évi
20 000 aranyat nem folyósította, sem a jegy ajándék
megváltása fejében igére összeget; hiába kért Isabelle
he is sürgette testvére Sigismund lengyel királyis,
Ferdinánd csak melegegetőre. Isabelle Ferdinánd-
ban nem bírt többlet, merette volna fidei vöröke-
lyenni eljűzei örökebe. Erre birtatla öt szíves
Moesia fejedelmek, ki Titokban a török párt fogá-
sát is megigért. I erre birtattal Petronichis (és
Hendy is, az előbbi Lajos kir. rokona, az utóbbi György
barátja volt. Ugyanaz erre birtatla a moldovai
vajda is.

X. könyvben

folytatja az 1552-és eseményekről elbeszélést.

Alakomēt minden erejével Éger vár ostromához fogott.
 Éger sem a terméket, sőt sem a mesterséget nem
 volt elég megerősítve. Régi felai elég néhány bes-
 zítéssel megerősítve, de a hely gyengeségét pótolta az
 őrség ritkisége, mely 2 ezer magyarból állott, köztük
 40 német ^{vol} kik eszéledjerrrel és felveréslesekkel voltak
 itt s megerősítve, hogy inkább mind itt par-
 taker, de a város nem adja a cselle ellen-
 szer. Amennyi gabona csak lehetett, mind beherd-
 ták a várba. A városok megerősítésénél az esemény is
 segített. Alakomēt fronbitasai által felváltotta
 a védőket a megerősítés; erre annál fellet, hogy ko-
 parát megerősít ki a vár felére, annál jellel, hogy
 inkább oda kerüljenek, minthogy megerősít me-
 gubát. 40 magyar ostromolta 25 hadigéppel a főnök,
 de felak egy része leomlott, de az őrség újból kija-
 vította. Egy nap a főnöknek 3 farszadésát verték
 vissza a védők s ⁸⁰⁰⁰ VIII C10 főnök vesett el. Alakomēt
 látta a védők elcsúszását, minden oldalról egyszerre
 támadással indítja meg az ostromot. Megheltörött erővel

foljir az ostrom, de ugyanígy nőtt a védők be-
 torása. is. ~~de~~ hosszú véres küzdelem során az aso-
 nyok is kitűntek vitézségükkel, midőn fejükkel
 fíatral egy sorban hercoltatt. Töveket hajítanak
 a feltöréskedő ellenség fejére is sokat megölnék, meg
 megsértenek körülök, mi a herceget is bátrabbak
 teszi is sikerül a törököt visszaverni. ^{okt. 20.} XIII. Okt. 18. br
 az ostromot ebbe hagzza a achmet Budára s elhagyta
 Taurinumbra meg seregével

A nader sürgette Ferdinándot, hogy kössön mai
 békét a törökkel, de a békesi kísérlet meghiúsult,
 mert Ferdinánd Veszprém, Driege, Bujár, Lippa, Temesvár
 és Lohoz visszavetése követelte

A pápa Bécsbe küldött követet, ki ^{György kényszerrel v. egyenlő} az egyházat
 illető ^{vádat küldött} végzet, mely György utasításon ^{parancs} meredő, egy hamis
 végrendeletet ^{parancs} felmutatva fel menti, félrevesztés s
 végre Ferdinánd felmentését is sikerül kikerü-
 löztet a gyilkosságban való részvétel vádjától.

Budánban rosszul állanak a dolgok a németekre
 nézve, mert a török mindenképpen azt akarja, hogy az

erdélyi örök ki oman e nemeteret, mert ők ^{lelő} minden
orok minden bejmet, ^{arabakat} sőt jó négyre helyre e nyu-
galom, mint er feros idejelen volt. Achmet parát
serejét e erdélyi megröptetése rendelte, s eron ki-
vül interkedett, hogy e tetenly is moldovaiat is, oltok
is Achmettel együtt működjenek. Jókerattal adja
e farsolat is septséget is, de ha nem engedelmessé-
nek, kö-köön nem mered bndilyben.

Itt erdélyi egy név, meglehetően er eddigieket, s
felve Soliman haragjától is, teljesíteni pharjér kivá-
ságot. A Gyulafehérváron telelő bcsalato figyelem-
tette e rendszeret e királyiaktól tett hüség e küjűb-
re s hírdés ^{sem keletkezett e} ~~sejtem~~ nem e nyab: bonyodalom, ke-
letkerik, ha sőt fogadnak e törököknek. Figyelem-
tette őket, hogy ha elpártolnak, Ferdinánd nem az e
mnye, hanem ^{kapitális} ~~sejtem~~ serejét fog ellenük jönni.
A sultánhoz ^{Castelló} levelet küldött, bcsalato, melyben
20,000 arany adót igért s ha mégis küld repe-
tokat e haterre, e végsőkéig küldeni fog.

Jóbelke hívta sürgeti Ferdinándot igérete be-

váltására; Ferdinánd most sem tesz eleget kérésé-
nek. Az erdélyi nép is, különösen a székelyek, az ide-
gen katonák - rsold hiányában rabolnak - s feltétlenül
deszák miatt meggyűlölte a német urakat. Fer-
dinánd, hogy enyhítsen egy kicsit a dolgokra Jä-
thoryt nevezi ki vezetésre.

III. könyv, az 1553-ik év eseményei.

Erdélyben ez évben sem javultak az állapotok sőt most
még jobban gyűlölik a német urakat, a germá-
nok is spanyolok igáját, s az elvárakozásukat katarak
elmegegyeztet. Ezen irgalmat öket most már Isabelle
is, ki bírja a bolygó septségében is, s az önként
elmegegyeztet most szeretné visszavonni, a Ferdi-
nándnak adott ígérete ellenére is. De talán,
tudva Isabelle szándékát, Alfons atyja küldi
Bonához, Isabelle anyjához Lengyelországba, ki leg-
inkább birtotta fiait, Isigmond lengyel királyt
testvére fogzveres ^{szerepében} septségére, azt ígérte, általa hogy
Ferdinánd eleget fog tenni a feltételeknek, sőt
ha barátságosan intézik el, még nővel is haj-

lando e feltételeket. Készen Ferdinándot is értesítette
a helyzetről. H. rendszerint Kolozsvárra ^{Budapestre} gyü-
lisbe hívta, hogy a török ellen intézkedéseket tegye-
r, mert, amint hírhír, a budai bese e moldvai
vejsé és ^{Károly} ~~Cassan~~ big parancsát kapta a fenned-
re Székelyek iránt.

Gáthy vejsé hirtelen gyűjtött sereggel serebe
akar szállni a törökhöz, sőt öné is utkövet, hol a
keresztényekből sokat levágnak vagy elfognak a törökhöz.
H. főpályát követve, serebe adve érte a Holimánból
Györgyöt küldött követet, hit besheldo e barát meg.
gyilkoltságát után ^{Vinc} ~~Varian~~ serebe riasztott serebe
ott tört.

H. királyra jött e serebe plöbbe haladt, mert az
vidékier az idegen katonaerővel terhetől megakad-
tar szabadság. s bűnökükben meg megerősítette
őket az e hír, hogy ^{Károly} ~~Cassan~~ big e királyra jött
mer, előzetesére bűnökbe jön sa lejjel határon
is ¹²⁰⁰⁰ ~~11000~~ fegyveres ell riasztában. besheldo gyűjt
hirdetett; Gáthy gyűjtésével mentőn ki

megjött, tervek merült. ³⁹ Beszélde az itt megjelölték
 katonáinak, Gyulafehérvár, kében is hársches megváltá-
 sa kivált, hogy a törökkel nem beszélhessünk, amit
 a költésépít. A rendszer a katonákai ha meg is ad-
 jár, de már elmonkrol nem tudnak gonos-
 kodni, mert a földművelők annyira töröknek vannak
 tőre, hogy nem lehet rajtuk semmit felhajtani s
 így a rendszer nem tudnak beszélni kiváltása
 nem is elcsúszni. ^{Wisselte meg} ~~Hosszú~~ ^{Wisselte meg} a bajokhoz meg
 hogy a benn lévő katonaság is bírja, mert
 esélyes nem kapta meg rendszer s a fegyver
 teljesén töröknek ment, addig a verésiret lelték
 tiótságukból s ^{lelték} újrat választottak azok helyébe.
 Beszélde mindon már saját katonáinak sem
 volt jó a többi, belátva a helyzet történet-
 lenységét, hogy erősségen keresztül Zicsbe sietett,
 hol azonban nem a legrövidebbre fogadták,
 mert ^{-kapaszkodás ismerte-} meg mindig ezzel gyanúsították, hogy a
 barát kincseiből sokat elvett titokban, ismer-
ven leparaszitást.

Petrovics is még több német, Isabelle partjára áll-
ván, kiegyeztet a királynét támogató tárokkal, or-
szágot, Gyula és Zsófia a királyné nevében elvet-
ték. A katonákat Isabelle nevében felkeltés és a
németi orv. gyűlés határozata értelmében ren-
derít a ország nyugat, ^{Belgium} és két év idejével
által phorát ^{Belgium} romlásnak vége szakad. Szoros
barátságot kötöttek a moldovai és oláh vajdák-
kal, nyírszinten a bándai barátsággal is.

XVII. könyvben mar az 1556 év

megarörögve semmiéssel foglalkozik részletesen.
A körbeeső időről csak annyit tudtunk meg, hogy
bradlyben még mindig nem javulnak a dolgok;
Ferdinánd megpróbálja megfertéséskor ^{par} ott két
idegen katonák folytatása állandóan szitja a
gyűlöletet megad ellen. Ferdinánd még mindig
reméli, hogy a tárokat rábírhatja, hogy bradly jo-
gos birtokosának elis merje.

Terensio által egy püspököt is Ley Ferenc
kessai prefektust Pyraniumba küldötte, hol

volt két nagy fortélykodás, de nem tudták meg
 kivánsága szerint elintézni a békekötés kérdését.
 Található Ferdinand igen kívánta a békét, holmi
 kisebb szétverésokról, különösen a hajdúk is tö-
 rököt kívánt, nem ^{itt} tudták megakadályozni,
 mert a hajdúk nem képviseletre voltak szándékosak,
 az ellenség rablásából s fosztogatásból tartotta
 fenn magát; különösen Sziget, Zabolca és
 Pécs ^{mindig az ellenség} körül majdnem ellandó sa-
 tetöröket ^{folgyatt} színhelye. Szaporán árműs ^{köszörfertőzések} folytán
 került az ellenség körébe s Zabolca önként adja
 meg magát. Most után Szigetre került a sor.
 A vidék élén Hercegségi László áll ki vitével
 veri vissza az ostromot, de két ízben megerősít-
 lenül hűdmezőre se vidék körül 300-an jelennek.
 Hercegségükre a kötelező teli jódozás arra
 kényszeríti a törököt, hogy az ostromot abbahagy-
 ja. Az a múlt ízben történt se ismét az
 1556-ös tavaszi Pécstől hazaérte Ali bég, hogy
 Sziget ostromát sikerrel végre be.

Hli már sziget felé közeledik s Ferdinánd nem
 tudja mit tegyen, mert hősét még mindig Fi-
 ramban remél, de körülötte sem tud segíteni
 rajtuk. A Hercegség helyett, Florvéc elvált a
 vár parancsnoka, ki megesküdött, hogy in-
 kaból egytől egyig elesnek, de szabadságukat egy kö-
 nyen elvessék. Szigetvár egy mozsáros hely kö-
 rében állott, innen is kapta nevét. Herceg saín-
 csok vési körül körül megölték, 2 nagyobb bis-
 tyája van.

A vár őrsége többször kirohant, eleséket harcolva be,
 s hirtér a törököt, de ok is elvesztette néhány
 katonát. Hli a főregegel ^{sumus 10.} III. Rich. J. J. érkezt
 meg, szeptember 12-én tart seregével a vidéket
 levélben megadta a süllye fel. A vidék erre
 vart fel, hogy kirohantak a törökre s de-
 től estig seregdatlan harcoltak s jelentékeny
 veszteséget okoztak a töröknek. Hercegnek ér-
 tesében kerdi Hli a vár őrségét s feltörővel
 követi a feladatot a nyugati oldalra. Az éjtel

ezzel vesző csomókkal betöltve a felakhoz körlebb ny-
 mulnak. A török lövésér a fel egy részét, mely degyintázt
 egyből volt s a várban sem levő Jampomót fel-
 gyújtotta, de ez még nem hogy ardegyornás sőt
 elreseredettebbi तरी je védőt harsát s onnan
 mégyszer egy más után jött vissza felsikról a
 töroktől, igaz hogy jelentékeny veszteséget szenved-
 ner saját magán is. Az öfődlir kémsedés nál
 már a városból a várba bejuttatott visszatér-
 rodn. jól tudták, hogy így bekerítve nem sokáig
 tarthatják megurat, már csak Töke könyörül-
 tében bírtak, midőn egy várakban, s elment kiroha-
 mással a töroktől visszavonult a várost, s több fogollyal
 Hmvet egy a védőt keribe kerít. H minél körül
 s csak megsebesültek. Hki másnap nyból kémsed
 s bár a keresztények a török melletti várat fel-
 gyújtják s a török egy része oda siet oltatni, a ké-
 msedés hevesége nem csünit s az elcsúszból
 700
 1786 s a minikből is sok lett az elalvot.
 Hki a külső ároktól elkerülte a várat s rőssével

Töltötte ki mint említettünk arról is, hogy a keresztények helynyitjár a török, hogy ne követhessenek a törökhöz a 400-at levégnek körülöz; néhány a keresztényekből is eleset. Eki most megint felváltja a megadásra a vidókat s mindon nem teljesítir kivánságát, 5 napra keresztül vadul löveti je vért. A Horvát most Ferdinándhoz s Wiedesdyhoz küld segitséget. Wiedesdy segitségére is siet, oly formán, hogy Zabacsát veri ostrom alá s így a csapat egy részét elvonsza Sziget alá, s a heves küzdelemben igen sok török esik el s a keresztények vesztesége is elég jelentékeny volt. (Hofmeister)

Eki Zabacsától Sziget alá visszatérve, a Glaseröluben ~~erdőben~~ -illetve mellette táborozott, hová Horvát katonáival kirohanta, ravazja a törökhöz; majd on megint a vár ostromát kísérti meg. A Hutter nyolc vasa verit megkísérti a vár feladására az alantabírnok ^{hogy megfesse} öket, (igazán a sultán jóindulatát netir.

A keresztények támadással feleltet a felváltásra
mely 8 óráig tartó küzdelemmel fejeződött be,
^{a végén az 1444} ~~eredménye~~, hogy ^{Julius 29.} ~~1161~~ Hol vitél futásról hasonlóan
vontak el, feloldva az ostromot.

Felbore után Ht. Márton, Görögál, Selje
Ht. Lőrinc és ~~Bobanmantée~~ részben felégettett,
részben kimerülte került. Majd Berzgon is
a keresztények körébe került ¹⁵⁶² ~~1562~~.

H. XXXII könyvében ^{Thuanus} azt beszéli el, ¹⁵⁶² ~~1562~~ ar állan-
dóan ölejtett kéz [Ferdinand és a sultán kö-
zött végre meghaltaték Péter. A sultán követé
a lengyel szermurási ~~Groscheinus~~ ¹⁵⁶² ~~1562~~ volt,
ki Gusberrel jön Ferdinandhoz, október közepén
érkeznek Pécsbe s majd innen a császárhoz
mennek Frankfurtba, hol a császárt s követé
vel szembe állították. Gusberrelben jidvoni ~~1562~~ ¹⁵⁶²
s átadja nek s jandérait, két serlegét kristály-
ból művesiesen feresve is drága kővekkel
elcsúszva s egy pompás lovat, melynek szerszám-

me arany s drágakövel írsíteti volt. Glosses fer-
egyalai után elfogadják a sultán levelében írt
feltételeket, melyben az adó csak ötszáz aranyot
illető rész ^{30 000} xxxvii arany volt. Ezt aláírva Péter
megváltotta az 1562-és végén. A követ jól végre-
dolga, visszatért urához.

xxxvi. könyv.

Ország a török partfogás mellett 1556-ban elmaradt
Ferdinándtól a hogy önállóságát vele szabadon meg-
tartassa, ^{a fejedelem} kénytelen a török paktumát keresni, a
fejedelem. A lengyel király így vélte, legkönyv-
ben helyrehozni ezt a szerződést, ha a Ferdinánd
kényei körül ^{az} egyet János Sigmundhoz adja,
amint az mégis volt így az 1550-iki szerződés-
ben, mert így a Habsburg-családdal rokonságba
kerülve, nem keresni tovább a török partfogását.
Az 1564-ésben, deréke az béke kötésével, nyitól a há-
ború veszedelmé fenyegette ^{Endre}

Az erre az az volt, hogy János Sigmundhoz

a fejedelemtől elrökölt, a királyi lakosoktól és is
 határjáró várát kerébe tartotta; ez pedig János Es. nem
 sürgette se város elfoglalására indult nagy sereggel.
 Az igazsághoz a katonák plőt hajtották, nagy port
 verter fel a városi őrök elrabolták őket, de az u-
 táncra jövő válogatott katonaság hirtelen mindenün-
 nem fennadni kezdtek a városra s benne Jánosra
 és családjaik köré kerítették. Milyen ^{miatt} e felett hercegné
 gyűlt a hirtelen gyűltve össze némi csapatot Kas-
 sára küldi őket, hogy a fennadókát tovább elö-
 heladésukban megelédíjorva s kisöböl a maga
 is követni sándoroktól teljes perejével.

XXXVII. könyv

Az 1565-ik évben Mária a magyarországi repa-
 tor fővezérre Schwendi Lőréntről, a katonák híres fej-
 fele nevére ki. A hadjáratban részt vevő me-
 gyarok közül nevezetesebb voltak Báthory András,
 Jánosffy Mihály, Perényi Gáspár. A nevezetese-
 kedveken indult a küzdelem. Míg az év elején

Schouendi német veréret által veretett lovas és gyalog-
~~hadával~~ segével megharcol a háborús kockáit. Legelőször Tokyót
 ostromlotta bevénni, melyet Steinethi Ferenc erősen
 védett, mert innen a császáriak könnyen be-
 mehetnének Erdélybe. Tokyót a Tisza és Godrog
 egyesülésénél fekszik. Schouendi egy kisebb csapa-
 tól előre küld jannár 31-én hadiszerekekkel, és maga
 a lovassággal szintén követi Tokyót mellett
 ültetve Tébort. Itt Godrog mellett egy sáncra 3
 hadigépet állított fel, melyek hevesen meg-
 harcolnak az ostromlót. Itt meg hűdöz miatti néhe-
 zen haldoklókat előre az ostromlót. Tébortól
 is megváltottak, a Godrog egy másik völgybe
 telepedveket le s könnyű és nehéz fegyverek gépeikkel
 megharcolnak az ostromlót. Itt császáriak által elhelyezett
 ármény a védőkben meg pusztítást okozott és egy
 őstábornok támaszkodást indított, mely igen vesze-
 lyes volt; Steinethy a meggy veretése ^{közvetlen} ~~közvetlen~~
^{veszélyes} ~~veszélyes~~ volt; Steinethy a meggy veretése ^{közvetlen} ~~közvetlen~~
^{veszélyes} ~~veszélyes~~ volt, hogy nem tartottja tovább a veret és

Követel jeltel bejelenté Schwandisch, hogy meg-
 látszik a város felvidéki, he elfogadják feltételeit.
 Schwandi gögösen visszatért, az ország a bel-
 só erőszakra vár, seged-kepetet is fel-
 deli, Schwandi mikor Weinthy halálhíre-t hordta.
 Blötte való meg kapott sebben halt meg. Schwan-
 di megengedte Weinthy ^{felügye} ~~neje~~ ^{ura} hogy férje
 holttestét elvállalt hasa eltemetni. Ez birtó-
 kának jutott Tokaj; utána kereszte kerület
 a sor az is a királypártjára térített, a János
 most már lemondott halálára megteretési-
 rol, felgyűrt a város, elhagyja. Schwandi
 tömészetes fekvésinél fogva ^{Schwandi} fontos erőszakra
 tartja a kijavíttatja. Meg ^(Erdő) Erdőre, ^(Kővár) Kővárra,
 Gathoryan Vámba ^(Erdő) ~~halálhíre~~ kerület.

János Lázmond Erdély megvédelmére a mellett
 töl megadott seged-kepetet kapott, amit ő ar-
 ra hszállt fel, hogy megakasztotta ^{Parkotai} ~~Parkotai~~
 a röviden halálhíre is került, majd János

(Desen, ma Desna)

és Desnem (kisebb város Gyula körül).

Schwendt sürögősen megerősítette Grathmárt, hogy a török báncsúkat megadályozhassa. Kérte a katonák megadását, ő maga Kassára ment, hogy kísérője a hadakozásra.

Fürös László a révessel előbb Schwendt által elfoglalt ~~örönd~~ ^{(entid) város} vesi ostrom alá hozta. Itt várparancsnoka Lauenburg volt. 2000 gyaloggal. Itt folyt a megújuló báncsúkat visszaverése közben a parancsnok elesett a kelmér nem lévén már lovait is megitták; az éhség révén őt is a vár elhagyására kényszeríték, de az őt egyig legyilkolják, őket se várat földig lerontották.

Orvost és kassierier ösvezetőt erőket a főváros mellett nyitva merőn kísérték a törökök megkínézni, s mindketten fél teljes erejével küzdtek, de a mielőtt egyet a futótűz eldőlött. Először minden hadi gép is hadi felzárkózás jut a

győztes kereké. Az egész ország - melytől a germánok
 Neustadimunnar hívnak - legénysejéinek egy
 része titokban meggyezett Jánosral, hogy
 kerébe jötszék a véret. De János idő előtt
 kitűzösködött s az ország másik része, mielőtt
 még János megjelenehetett volna, leggyőze-
 tőre az erődöt, egész körét felgyújtotta a
 véret, ^{mely} s mielőtt megparáduljorhatott volna,
 porig égett.

Hörchedvén az őz, a törökök országába
 hurokoltar vinné s Schwendimel nem sok
 dolga arad. ^(Erdőtől) ~~Endimel~~ újból visszereltte kö-
 nyörivel együtt Jánosból, meg hogy János is
 is ^{széles} ~~eredményt~~ nem sokat mondhatott.

Glossitoli Györgyöt a császár Jánosra
 küldötte, hogy a sultántól a visetést bser-
 novinnar megkegyesdött bírt kicserölje.

Ugy Glossitoli útkön volt, Salmen Győr
 városban kepi fénye mintegy 8 ezer főnyi
 katonával megakartak a törökök támadni

a díres fehéris kapitányal együtt, de a király
 nehogy Hosszúföldi kiűzetését a támadás meg-
 hiúsítsa, eltiltotta neki a hadművelet
 végre hajtását. ^{Ellehetlenül} békét kért, de kirá-
 lyának volt az engedelmessége. A király ezzel a
 viselkedéssel a népet is megakartta nyug-
 tatni, de azért iratosságból embereit kiszenes-
 telen tartotta. Rómába ^{Habsburg} is küldött követet,
 akikre, hogy a pápának ígéretét teljesítsék
 meg, mert a török viselkedése és egyen keze-
 tük egy hűvös érdere.

A szultán az erdélyi szegéd csapatokat róma
 rendelt, mert teljes erejével ~~ellen~~ ellen
 akart fordulni.

XXIV könyv 1566 év.

Az előző évben Giránba küldött Hosszúföldi, ha-
 bér még mindig remélte, hogy sikerül a bé-
 ket biztosítani a szultántól, írtatatta akkora,

hogy a sultán már készködik Pannónia meg-
tanácsására s Gulét is figetel okozár meg-
stromolni. s Fenevalta, hogy Györt is erő-
sítér meg.

Fürös Sigmund Meggerernig és Flornéernig
előkelőik felhívást intért, hogy is megérte
a nemzeti ország ^{val} ~~örök~~ sáljaner mellé
köteles hisigyl. Erre s megou hálás lesz és ki-
mogatni fogja őket a török jóindulatát meg-
nyerésért. Et padjár meri értékre, mielőtt
a sultán átépne a határolat, mert hisz
már az ellenség idővelésére sietni, ha már
előrejár hatolt. ~~Et a~~ Felhívás mindennél is me-
rebbé lett, de Schwendi ére ^{infelle} ~~figyelem~~ a
megarolat, ne higgyen Fürös mer, mert
szűpessé az egész.

Fürös is a török már fegyverben van.
Az egyetől nem messze lévő Györstől osko.

moljár a tőröröt, a elis fogholjár a vidoket le-
gyilholjár.

Sziget ^{minden} ~~to~~ meztiermedjér kiirt preparator, de
Lainyi 4 orai heves kurdelen után megpu-
tarnitja őket.

H. császár Augsburgban a gyilkos sejtősejádás-
ra heri fel a ménterét a megfegyverelt ^{nagy} resen-
delennel szemben, támaszkodott őt.

Solimán elhagyva ^{70.000} ~~70.000~~ Gizeinot, Sofián és
Hisen kerestül jön. ⁶⁰⁰⁰ ~~6000~~ fegyveressel. Pertől
besét előre küldi a kisármái lovassággal a horg
ösmeggyitő a ^{harkományt} ~~provinciát~~ ketonait. Félre élbe
ment haderejével a felétkorán vele kerét
megpróbálta hielésen, hogy piirt fogolja őt.

Schwendi prelátus Husit ostromával tölti
voljít a hielve ur ellenség köreledését, sürgeti
a vár elfoglalását. H. budai pászor Palota erős-
ségét ~~mi bíd jún~~ ostromolni kereti a mikor

a védő

mies nyolcvanöt évig visne a fennadós törölöt,
 a vitéz Thury veretise ellett, a védőt, a falka le-
 onlankar, a Thury is neheren megsebesül s meg-
 sevelekiben volt en erősség, mert a védőt le-
 mondant ^{hall} arról, hogy sepietűet kephalier ^{hall} s ar-
 atadís feltételeire gondoltar, mikor a török at-
 tól félve, sakhog, hűtőből bererit^{it}és, hirtelen
 ebbe hegyjára en ostromot s elomultat ostromge-
 peikkel, egyt rivére, mit leomkolva hegytes
 hátat, s löpört ^{in kaphalier} mit a micin^{ter} felhammaltat.

Gyárbe mepirkereti Helfenstein ^(Helfenstein) 12 gyalog csapatel.
 s megyven kiteret küldötti satorulány-
 rás végeti ⁹⁰⁰⁰ 10000 gyaloggal, ^{mit} meghátat a török
 kimer, többet gondoltat, mint amennyi volt s
 övökner hivál nitel.

Gyárbe jött en kivil 4 germán legio ^{20,000} XXCIC
 nemet lovas s igen jól felverett meggaró is,
 sabandit ^{sabandit (Jarry)} 400 lovas ^{20,000} bosimo firenei herceg

³⁰⁰⁰ III CIC gyaloggal küldötti a csónimmar. H. men-

tízei, hírei is genovai fejedelemségre körül-
 látott, Europe minden részéből gyűlt az elő-
 kelő a táborba. 4 császári hajóval 12 három
 erővel 30 vontató hajóval, ^{1 rajt 3000} itáliai fegyveres-
 bövel állott. Milyen mind össze gyűlt Győrbe,
 Salm, Győr parancsnoka a sereg egy részével
 Palota felmentésére sietett; majd a megerő-
 sített helyet elhagyva, Veszprém ostromára
 sietett, megvár prefektusa az őrség egy részével
 a keresztények támadása elől elfutott a né-
 rozs/serég őrségre birta. Türes ^{keresztény} táborral
 a belső kegyet elhagyva a betörő a vár-
 ba az elrejtőzött ellenséget egy süllyd leölték,
 mert csak előtte való napon meggyűltek
 keresztényt gyilkoltak le. Salm megfelelő
 őrséggel helyet el ^{veszprém} visszatért Győrbe
 blöbbszörösen még Veszprém ostromára meggy.
 Itt ~~terrors~~ jelenten kiindul, megadindul

hallani sem érte. ^{val} Salm két pörre ostve re-
petet s ostromlja öret, a hegy mind kettő árnyát
lelti s elfog helyét a helyét. Sejt, vár herói Salm
követésénél kirére Btergom várát mecskélte
se környező ^{szalmák} Vertheimmeses Tschonhuere, Salmbechuan

hehoi is követir példájára s így a vidék le-
csendesül s Salm Györbe mehet. Az első sá-
kerék jönnére nyilvannak halál előtt az Ester-
met, az első sákerék. Többszörben meg jöttem

holnár Heliaól, itt volt Fleurit lóheringyi hq,

Lanky Albert bromotivai király is, kiser Al-
garororogon több vár volt a kerék, keng el
brazavél. Györben Salmbechuan a keu-
dőt ^{val} fölött nemelyer azt javesollás, hogy
Btergomot vegyér ostrom ^{hagy} pla, elteretir
s így a török erejét szigetből is gyulától.

Alig, csak Gjörmel táborotul, Schwendi
Felső Magyarororogon ^{a keng} bepuszt. merőn táborotul

magyarain seregével az ellenség morshulálait figyelt. Feb.

Fiuma Ts. segítésére a sultán a tatárokat küldte, kiknek bejövételét a Tisza mellett mindenütt postulus hirdette, míg Schweusli elhatározta, hogy meglepi a várát. Feb. György sultán Fiuma érdekében körülkeríti Tabaliam, Palesomium, Gomborremum, Hrasnehorka hegyét s körébe keríti, mert elpártolva a királytól, a törökök szövetségbe.

Golimon, mintán egy kilométer hosszú hidat épít a Dunán, atkél csapataival se ellátás mellett merőn át Tábort. A budaai bástyát lefejeztette, merő kötelekkel hangyául feljuttatta. Hirtelen táborát innen Szigetvár felé vesi. Kinyírt állott a vár élén a környéken lévő nemesség összegyűltve várta a török ki-mutatását. Megesketta katonáit, hogy vagy vele

győztek, vagy mindegyikben meghalnak. Götterert és
 királyukért, s megharagvott a szerzségeret. Horra
 az este, ha ő kelmék, Olapí Gispárt nevére ki
 verésük. Holinman a sziget mellett szőlőhe-
 gyen ült a fel táborát s ide helyezte el ágyait,
 hogy az ostromlóknak vele utat nyújtasson;
 majd töltésért kísértette, hogy könnyebben ková-
 fírhassanak az új várharag s ide gépeket is állí-
 tassanak. Másnap megharag a felér lövésért, haj-
 naltól sürkülig egyfolytában, s már belső har-
 nyát s a benne lévő harangot ledöntte, s éjjel sem
 maradt felbe a küzdelen s a védtől körül sötét
 kőltet. Hirtelen látta, hogy az új várat nem tar-
 thatja, felgyújtja s a régi várba kurodva vésne
 a repurat berendezte, s még az ellenes ^{erős} teljes
 erejéből ostromolt, s másnap is kétségbe esett
 küzdelen folyik mindkét résről, mert a tö-
 rőrt előkelte a vár bevétele. A törőrt he-
 vetet megben könnyítette, hogy a szerzséger

miatt a magyarok sárkányos voltak. Iki base
 újbi kényszerít a miénk viselkedés s több
 ellenséges hadijelvényt megmutat repednek.
 Szereket meg volt a ^{aug. 29-30} ~~III. Kál. VII. br.~~, erelőtt 45
 írók a napon foglaltak Salimán Belgrádtól,
 s a mohácsi ^{aug. 29-30} ~~viszont~~ a napon hall meg
 Lejós király, s foglaltak el. J. ude verát

Itt ostrom veretése megmérkőztette Salimán
 men betepsége, majd halála

^{Sept. 5-6}
^{Nov. VII. br.} a törökök felgyújtják a belső várat.
 A védők rendkívül alváltak keseredve, mert elis
 tudják vissza térteni a törökök. A királyi övéivel
 a belső várba vonul, de kinn keredt több kiváló
 harcosa, s asszonyok gyermekek, kit vagy elcsúsz meg
 rabolásra ester, s a kir mind tovább terjedve, a
 lövők kényszerít törekre Tette. Itt ellenségtől már
 már egy fal védeztette el. ^{aug. 29-30} ~~Itt~~ a hadi erőit már
 előbb a új várral ^{aug. 29-30} ~~veretett~~ el, s most részint a tőr
 anisztette meg. Élelmi ^{aug. 29-30} ~~veret~~ nem volt ^{aug. 29-30} ~~elég~~ ^{aug. 29-30} ~~semmi~~

arra három napra sem, mely még a utolsó kő-
házaspár állt, s egyből az asszonyok is gyermekei mai
ihem pusztulnak el.

Törvény, midőn már nemcsak a módok nem szit-
 koltak kiskönyv névvel emberség, a török nyelvi ki-
 mosd; nem tudják a név tartalmát, elvártak me-
 gúrtak és utolsó kirokannak. Törvény nagy gond-
 dal kisért a helyre; értékes ruhák és paucit
 állott meg, ^{st. f. 1844} sűrűn megkötött forgója igen
 értékes volt a nyelvi tollak egy kis egy öngy. csokorral
 emelkedett ki. 4 legarabb kerdőket hozatta le; egyet
^{amelyet} az utolsó kerdőre hozott, megajánlta fer-
 totta meg, a többlet barátságos adta. Egy kisért
 fel a rüdelére, melyet nem sokára a birtok
 helyre kivet, majd helyrebebe ruhát és 100 aranyat
 ter a rüdelre, jutalmul annak, ki majd megöli.
 Aztán rövid beszédre figyeltetett társak, hogy
^{mi} jött az idő, midőn harajukért is kirokannak a

A Tóth nem ismét megkísérli, de azért ezt
 hallgatatlanságát is örökéleti nyomon. Ezen há-
 romszor fűrészt követ követve, maga állt a re-
 gyes élére; képzett kinyitatta a kirohantat. H
 kidőlt alig kerdődik meg a kúrdok, minden-
 képpen megrohantja a két és három megse-
 sültet el. H törököt a vértbe rohammal
 és a vereséssel aszongyot is gyegetet a halál-
 nál is rosszabb fogásra esmer, egy riméret pe-
 dig kőlik. H volt a törököt kinyitott gőz-
 me. H elcsúszt kinyitott levégyott fűrészt és egy is
 testét Solimóniához akasztja vinni, azt kivev,
 hogy meg ellettem van. Fűrészt kúrdok el-
 kinyitott, hogy a károkat kúrdok. Testét ^{Adakörnyék} (Káro-
 kinyitott) és vértbe meg pompával kinyitott el.
 Fűrészt ^{aug. 64} aszongyához ^{rept. 2.} kúrdok ^{rept. 5.} kőlik fogtar is, kúrdok kőlik
 fejtartó be, és Solimóniához ^{rept. 5.} kőlik kőlik
 való meg végyott be ellet, övön ellet mint a

hűgesség, igazságosság, megalkuvás mintaképeket
 emlékeztetett fenn. 76 éves volt, 46-ig uralkodott
 F. Károlyt mint császárral egyenlő rendű uralko-
 dónak. Kévis ideig pihenésen fejezte a magyar or-
 szági hódításával Európa történetében fontos té-
 nyező volt.

40000
 Míg a sultán szigetért ostromolt, XLIII főnyi
 török is a tengerenári basa hadjával Gyula ostrom-
 alá indultak Perték veretése alatt. Gyula őrsége
 is elgyengült, határban álló megerősített hely
 volt. Hercegi László állott az élénk lélekkel
 harcolt a török ellen. A vár körüli földjeire meg-
 volt durrasva, hogy Perték először elkerülték
 az ostromot, mit a várbeliek megnevelve, ki-
 hoztak a tévőre után többet levágtak. De a
 tévőre visszafordulva a vár ostromához
 tértek. Fenn is rejtett a Geberrel az ostromban.
 60 napra folynak már az ostrom, a török 3 nap-
 ra fejezte be az ostromot, hogy aratni az ártás

feltételeit megbeszéljék. Segítségét nem kapta schor-
mann sem a sértetlen elvonulás biztosítása után
feladja a várat. Aronban a törörök meghívásol-
ják az elvonulást a kevesen kerültek el a fog-
ságot vagy lejjel rohant. A parancsnok is fogszá-
kárú. Tízétnél is gyula elagg arorsáig rít lefou-
toralt próssze került egy időben a törör hekkbe.

Elterjedt holimán halálának a híre, mire fia
felhív a táborból siet hára örökét elfoglalni. A
törörrel törés kör elterjedben a császárral ut re-
mélir, Rönnyeben visszatértek a váratat.

Tízet bevétel után a törörök Horvátországba
betörtnek csatározások, hol a király öccsének
seregét Törökbe Török; majd később fordultak
az udor, a törörök kivonultak elagg arorsáigból,
késér Portóf csapatai maradtak benne hogy Ezig
mond segítségére legyen, mert ő még folytat-
ja a harcot a császárral. Finos birva a
törör segítségében, az elvő évben elmentek Tokajt

rötte er elletet, er örsiget serben hegyre megrö-
 kött, de eró belven elletet a tárnadást, de fény-
 telener voltat megadui megadui pignit. Igz került
 jannal 4. fann. Hon elletet upon fustiner Schwendi keribe. Nem
 sokere elletetis ver örsiget is megadui ne birta s
 erutin Huszot vette körül, honnan er ostromot abbe
 hegyre, Hessere romel rane.

Hessere base ^{Debes} Badenem veret elfoghatja, miután
 er örsig megrököt. Hutein Ruzarim megy eröl
 fogte ostrom alá s költe örsiget

Ellig igz külombörö helyre foljir a kürdelen,
 a bérlet Konstantinopolban jaro Osmovics Oshard
 rimeletis hirül hove, hogy Helim nyolc kímül be-
 jönni er ornyobra, erittel Thamisat akazie elfog-
 helyi. Ellike most Veranovics egyi püspöket is
 Tiffenbach Kriszofol küldi a szultankor, aket
 veyre a szultankor elé jutva, Drinapolyban meg egyet
 a bifeletteteler fölött

A XLI könyv szerint er 1568 ir isben er követet

egyre vissebbet Ficsbe, ~~bej~~deutve hogy a békét sikerült
8 évre megkötni Selim és Miksa között. Selim hajl
a békért mert keleten az arabokkal gyűlt meg a bére;
Miksa pedig a megromlott prüssigert ország helyre-
hozni.

2. könyv 1571.

Fürös L. mercurius epilepticus fájdalmaktól
gyötörve Tordain gyűlésé hiv őre s ~~magján~~ ~~eljein~~
ott az öregebbieknek Selim leveleit felolvastatja,
melyben ajánlja, hogy Fürös utodait Pongai
Gáthory ~~Hatvany~~ választásának meg. Erre a méltóságos
Füres Gaspar is rágyott. Gáthory a sokaság esküjét
letve Selimhez követe küldve eltesztvén a dol-
gokról sajátukról is adtak.

Thury György, ki 5 évvel előbb Palotánál oly hosszú
vidte, most Kanisza védője volt s ~~ahem~~ ~~Törökök~~
a fejjelveréssel, 120 herossal kirohant a várba,
s a heves küzdelem közben leest a lováról, a ló
közé megállt, fejét konstansimégybe rúgattat

holttestét pedig Kanizsán temették el katonai pompával.

A LXII könyvben az első újjér levéle kö-
ben említ meg Záthory erdélyi fejedeleme kúzzel
királyiá válsatásat. Válsatása előtt megállta ígérte,
hogy az utolsó Záthort, amint nőül vett, Szabolcsban
éskörmel meg s aratón iktatja be méltóságába.
Záthor bndélyben megke helyett ársát Szabolcsot
megyja

LXVI. könyv

Az 1582-ik ében Magyarországon a szabolcsi
proktor rármányabai indult ^(Onodot) bndélyt feligette,
sok herosting fogható is proktor egytette. A válsatá-
rőket a méltón bndélyt vártak, s megrohantak
őket s meg rovarba egytör őket. Egy válsatás bndély-
tar, méltón el fogható s a sor rebalt válsatást
visszavert.

A LXXX könyv ^{szent} 1584-ben ^{gőze} ismét megújítja
a bndély, s a bndélyt megrohantak bndélyt a
bndély Lichtenstein bndélyt ajándéktartak bndélyt el-

létve. De azért most is reméltem össze fűrészel. Így a föld-
^{Thurgay Erdődy}gelo törököt. Turrisius is beküldött verseit példaköibe ^{Schun}Thur-
 min veréből. H. törökmer is piúrsége van a bérítés
 azért most megparancsolja a budaí is teneszeri be-
 sárul, hogy halonkairat tartsák rendben.

LXXXVIII könyvében az 1587-ik török me-
 gyer önéletkorát kelti fel. Így ^{Thurgay}Thurgay
 a Palatiniától nem messze fekvő ^{Thurgay}Thurgay
 ott tanácsosok 3 borsai a keresztények részbe jutott;
^{Thurgay}Thurgay 2, meri a 3-ikat a felrobbant pusztára meg-
 állt, ~~területébe~~ ^{területébe} ~~származását.~~

Leinyi György a katonái rész parancsnok is a
 akkora közvidelműje sem jót tétlenül; ki ro-
 hant a törökre, szármányt a több nevével
 foglalt el.

H. harsas sullen kerredir felül Törökországban
 Lincium 1581-ben. H. 8-ik könyv sorint a bor-
 nisi pász a Lavet; Horvátország, Stíria
 nyugtalanítja; Koninkaiak ^{Thurgay}Thurgay is Pálffy

royal a bellevue, pour le faire, de
général a bellevue, pour le faire, de

A C royal 1582 et 1583 en l'ordonnance
de la. H. royal pour l'ordonnance de la

majesté, et de l'ordonnance, pour le faire, de la
royal, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
royal, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
royal, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
royal, pour l'ordonnance, pour le faire, de la

ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la

ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la
ordonnance, pour l'ordonnance, pour le faire, de la

vomels főről se számány egy részét placentolus.

Az 1593 évben is a bormei baze kendi meg az
ellenségeskedést amit megál a Lincen vereséte
elutá jőre megátör folytatnak.

Hassien ~~Lycina~~^(Lycina) tengerparti névst kaimedye
meg, s Egerberg vereséte elutá indulnak el a fel-
mentő megátör, de itthonban fellelőndnek,
katonái elfogják megál Egerberget is, s
kellműtlen helyzetből Montecucoli menti
ki, loresséjével helyre állítja nyból a cu-
dri.

Hassien vid fém Lincen. mellett jött tá-
bort. Be a hely a raigrébi püspökségé volt s
a mult évben a parancsnok a baze erre
felhívására, hogy adja meg megál, gúnyal
fellett, most a baze hovesen ostromolni
kerdi, a felaton meg részre jtnet s jún. 24.
xiii. ~~hal~~ fel. Telje erjéből hat az ostromhoz, de a vé-
dők vitéril viszererik. Hrommali segítségel kis-

a származékot, kir, mielőtt döntésre került volna a sor,
megírta. Eppenber, Kunyi Pálffy Nádoraly vezérleté-
vel. Itt legmegobb pseudonim ^{minimál} a köl fel követhet az
ellenes láto tévöláig, mely már az utolsó roha-
mat utánra megindítani, mely a kevéske juttatás
volna a parat.

Erdehim (horvát bán is montenecoli lovassá-
général a hídhoz siettek, hogy az ellenség vissza-
vonulását per úján elvegyék a rivárok a
folyón túl levő csapataikat megverésükre, hogy
térítsék meg a ^{meg} ~~szesszer~~ ^{helyen} ~~szesszer~~. Felálltva katonáikkal
(Balthazar).
a jobb szárnyon a bán, a bal szárnyon Rudians. Az
első sorokban a horvát és kerinthiai lovasság
állott. Középen a ^{hadnagy} ~~Pederniani~~ ^{schoppel} ~~schoppel~~. A hátsó
csapat pedig vélogatott gyalogosokból állott. Az első
sorokban harcoló huszárok támadása következte-
ben a híd felé kezdtek futni, az útjüket lecsu-
ve, a mielőtt nyomon követik őket; s mivel a hi-
dora nem tudtak átmenni, egy részük a vízbe

ugrít, így kísérte meg a munkáját. Rendkívül
nagy volt a török vesztése; részint a folyóba
fulladtak, részint a miénk vésztés le. Elpusz-
tult még a veres Hosszú base is és vele együtt
két ezer török halott, köztük Amurat, a szultán
nővére ^{fiú} ~~testvére~~. Ekkorban felszabadultak a mi
még jött a Perestinyr kérés.)

A kiderült base még ideje-korai segítségét
viharolt volna Hosszúnak, de szándékosan
készkedett, sőt elhatározta, hogy a Hosszú
megérkezéséig fel a dolgot, hogy a Hosszú
megérkezéskor birtokos, mert a szultán or-
ratu ellen készült.

A miénk a gyorsan elrepülő, nem igen
főrdő Hosszú rendbehelyezésével s így a gyors
base támadása megkezdődött és így a török
tábor egyetemesen s így történt hogy a török
III. Núr edd osztronnal bevett és Hosszú megérkezett.

Hosszú eredeti már szintén Pannoniában volt

1) Hosszú fel-feladta a török a Hosszú Kőszegben
1844. 613-634. l.

csapaleivót s Tesprimest fogta ostron alá. Tesprim
 kapitány ^(Samarjaj) ^{Brüder} ^{Sammarin} volt, a legmagasabb nemeséggel
 kiindult a város a vicsorítás ^{okt. 6.} pirod. Honba elvett
 vár. Innen Palota alá vettte seregét, megro-
 gya a falakat lövéseivel, a kapitány selymen
 sem kapva segítséget, feladta a várat. Ittyes-
 sey ellenire az elvételhez költöz. Innen
 Terra alá vonult Innen sereggel sőt is elfog-
 latta. Többi foghalyasiban a csapaleiban fellepett
 magalyos betegségek a verhas kíséltette.

Bücsét a keresztény csapator sem pihent.
 Tifenbach Kristóf sereggel ^(Szabolcs, Rimayumbal közeleiben) ^{Sabatianus} ^{(astronóga,}
 s bevere, Fülke astronómia indult. Onnan bűtelle
 más magasabb plóly volt, jóllehet a vidár arra
 aratter ravenné a persennsombokot, hogy az elöblinél
 példaközre ő is edje fel a rabinnal erősséget.
 De a persennsombok ravenné, hogy nem sokára fel-
 mentő csapatorat kapnak, hallani sem aratt
 a feladásról. Ejjel a könnyező erősségek katonáival

haderejüket. A jobb sorsúak. Nándor, a bal sorsúak
 Pálffy verette. Szerdegy Krizivel a köcsön foglalt
 helyet. Pálffy oly erővel rendi meg a fennedést, hogy
 a törököt patesare megingog, mit erőre, Szer-
 degy egyszerre elhúzó és húzóval fennadja meg.
 Erdődy lovassal a török lovasságnak veti me-
 gét. Eleven kündenek; sokáig ritas a görlem,
 mig nem a magyar lovasság döntő csapást mér
 rájuk; az ellenség meverülve kezd a keres-
 tinger a futókban meg öldöklést vésni
 velük. A török őrsége a belső beosztás kirodó
 része, felgyűjtve a kúrákat a birtok a nagy
 hirtelen, mely fávörösre fogja ringóvite-
 ni az ellenséget. Szerdegy az ostrom folytatá-
 sát reménytelenül látja és seregével elvonul,
 Győrbe hueret.

CX könyv 1594.

Az előző is sikertelen hadvétel után a császár

csapattokba. Mátész, a főváros, Borsygon ostromát a-
 legerőse megrendeli, de valtság, aris inkább Budát
 szeretett volna visszavenni, mert az ország fővá-
 sával meg terület kényszerre visse; mások ismét
 híres fehérvári ostromát ajánlják. Végre is Mátész
 terve győzött: Borsygonot kevés ostrom alá, meg
 Győröt hirtőrelebb van s a Dunán mellett lévő,
 megnyitja az út Budára és Pest felé is.
~~Mátész f. en~~
 Mátész. Vannak hordozók az ostromhoz; Mátész is se-
 mitgesen jelen van. Lőni kezdik a fehérvári
 ostromot is intőre, de a törökök vissza tűzölnek.
 A vérdő, hogy időt nyerjenek, a megadásról ke-
 dettél egyetredű; de midőn az egyetredés sikerte-
 len mivelt, Mátész nem bír az sárkány s elvereti
 csapattal Győrt.

Mátész Borsygon ostromát elötte a sereg egy része
 elfoglalta Győrét vért, hogy innen az ostromo-
 kat ne sáverhassa a török.

A fővárosi börtön börtönökkel köröskörösköt.

alló hely volt, és éri sár hely lén. A Anna jobb
 partján fekszik a 51. évvel meghalt foglalt. A Koli-
 man. A régi város Győr felé nézett, és új Budak
 felé. A város által került régi város két kisny
 sziget van; ezt a részt Fővárosnak is nevezték.
 Május 7. ^{Május 7.} ~~Május 7.~~ kezdődik meg az ostromot; a törökök
 minenél ^{őket} 3 nappal később jelezték a kereszté-
 nyek részre nyelve, egyenlő költséget kelte, hogy
 becsönör titokba és általában került város részre.
 A város becsönör őket a most már újól
 havasán támadnak a Koli ^{Man} 3. sz. város őket város
 a törökök a város tárgyal el a hír, hogy Lincen
 megye jön, mire álltak abba hagyni az osto-
 mot a bennmar ^(Körmény) felé vette útját

Lincen közeledésénél híre a csónak város-
 híre Miksa Horvát országból, hol a bennmar be-
 köt Petrinjác elfoglalta, hogy állhatással egyenlő-
 ten megér Lincen.

Lincen seregben megvárni kérték is voltak.

Esztergom felől jötték Győr alá. Győr városát megrá-
 pta. Rábraválasztott is hűtőket, mert déli felől jötte, a
 Rába itt folyik be a Dunába. Itt volt meggyűző
 alkalmatosság helyerredire el a Dunára jobb partján.
 Itt volt fűtőszáraz van megráztatva a város. Itt
 mely város van körülmények a Rába folyó kaplat.
 Itt volt nyugati részén a Rába folyó van igen
 sűrű a Rábrával egy ^{szél} távolról fogják köré,
 mely a győriek felgyűjtötték, hogy a ellenük
 ne vehesse hasznát. Itt volt Herdeggre volt
 bruce ¹⁵⁰⁰ 612 10 harcossal. Mátyas Gyomáronból
 a ligetkörbe jött, ott jötték Jébert, a meg 2000
 gerendén galopát küldött Herdeggre a meg az egyet
 Papára. Birtoklata róla, hogy Medici János ²⁰⁰⁰ 11 817
 velogatott harcossal Jébert jött, követé által kö-
 tőr, hogy küldöttelennél sűrűen Győr alá.
 János Esapetimer egy részt (Tata megráztatva
 küldött, majd a van vedőre kezeltével
 helyükre, kintallított foglalták el a sinner

a fővágyhat Győr alá igyekeznek. Színien a ligetből elfoglalták Terevri elcső, hogy így az összehottétist a győris is komáromiár közt megmaritak.

A köcskedő allenszges napelőkkel Pálffy is átideszly lovasaival álleszőven raverjér is szármanyol-mar solis. Színien a folyón hídiet arer veretui, de a miénit kirohannasairral megperedidigoriet. séjjebi kirohannasairral megz verteréget oromer a foivner. Ilesnap a tövör a teteti kaput ostromolja, de a miénit elreseredeti kúrdelenul veris misse öt, jelentéling vesitéseget okorve. Ilesnap a Piébe felöl próbélkomer a tövör, de itt is misseveris öket. Hie jött, hogy a tetáiör a Dnnien átmarva pöréleakmer. Pálffy lovasaival eljiv megz a köcskedő sokat a folyóbre misse-maritote, megz a mién misse fotokre jötleret levegijér. Színien letve, hogy a folyón való etkalis mehebb, mint gondolta, Gudáril

Gyzel a keresztények kiróhammal elfogadják a tö-
 rőtől a saínat, de nap felkelésével megváltani
 török lovasság jelenik meg a miénk része
 hűvösével. A török a Pépé felé vereti uton
 kegyetlenkednek, ^{mit} sőt megbotolnak a őrségtől
 többen vakmerőn körbentek. Az ellenség most
 a sáncok fölött Teljén körülvéve sorjázottan
 indítja meg az ostromot, megver verire a bruckai
 bástya, hit Linnén a görög bástya füzével kintébe
 helyezett, mert ^{ennek} működéssel nem volt meg-
 pleyelve. Linnén most megadósra szólítja fel az
 őrséget, s ha nem teljesíti kivénységét, nemcsak
 Parmaniet, hanem Austriát is feladja. A ve-
 dők meg mindig megkísérlik a töröktől a vár
 körülvételét elérni, nagyobb csapatok tömeke-
 se a lovasok már megadják elfogadják a saínat
 hat minden a győzelemre visszavonulása gondolt.
 Linnén nem hitelregett többé a sáncban, mert
 megtudta, hogy a tüzés katonáival biztosabb

helyre tévőre a megyére meredő Szerdeggy^{me}re
 nem sokig tartotta a vért, melyben kevés volt
 már az élet, a katonák sebültet a fésültet
 volt a kőper vésely volt az egy más közt. Először
 a török megvárta a támadást, a helyre videlmezés
 eredménye az étkezés lett. A feltételben meggye-
 ter megvárta a katonák fegyverrel, podgyász-
 kel távoztat. Szerdeggy a bűnei perének étkezte
 a vért a Szerdeggyet fésben hűdtörvényes el-
 állított, mert közhírnak felelt a vért,
 melyet ^{Est} hírnak rendelkezett, erős ősséggel látott
 el a ő megye Honiaron megvételre szellett.

Honiaron nére kőbistjával is meg sáncokkal
 volt körül vére. A török katonaság a Dunra
 mináltet partján állott fel. A dombokat jobbról is
 balról az éjszaki lovasság foglalta el, a katonák
 a körül levő szőlősség mögött foglalt helyet. A
 vár őssége sely volt a hírnak ut hitte, hogy
 szel példájára is katonaság keble kerül.

^{vastaband}
 4 (het csapat csak^{szé} kint a városban volt, s egy kicsi
 jóta Medici a Duna bal partján. Itt van Pálffy is,
^{lovassal}
~~lovassal~~ ki főleg a tatarokat nyugsztatotta.

Sínen isz reményben szabottak, de mert
 Gáthy Sigmund elpártolásától tartott, abba
 hagyta Homarom postáját.

Gáthy Sigmund, a récor is horie állván,
 Erdély is Magyarországra haterien támadni kezdett.
 Sigmund erelött a sultán jóindulatától függ.
 Jó s most le araja azt nézni. Kändere
 nyilóvával, mert egy germitie Rómába kü-
 lött, hogy a pápa feloldja a törökkel
 eszi el. Hr adott neki rüldötte be s most
 már nyiltan is fejezve. Erdély haterien
 a lejjelkel együtt vidtén a tatarok beto-
 reis ellen. Er most is olak fejedelemségen
 et jönnér be a pabolve is pusztító vándor
 Erdélyen et ki Magyarországra.

Sigmund Holovarra gyűlést hívott s

ittan ^{minden} királyi rendtartásnak szabadságát is a töröktől
 való elszakadást. Deu gondolták meg is lépésnek
 súlyos követelménye, s annál könnyű volt is neki
 hibát felidézni, annál nehezebb ^{lett} a megsemmi-
 tés. Ugyanitt Eszmond nagyon törvénnyel
 hívta följegyző bírával, s ahoz önérték-
 vészt ^{is} szükségesnek állt. Itt nemcsak egy része
 van volt, hogy a törökkel jobb volna a bírá-
 visonyt fenntartani, amint ott annál ide-
 jén Bethory István mondotta is tette.

E véleményen levő Eszmond befelje
 Bethory Goldisart arstér juttatni. De Esz-
 mond megbeszélte, ~~ah~~ könnye elfogadott
 5-en életével fejti meg a szigort; Goldi-
 sart börtönben pusztult el.

Eszmond Fenesvár alig ^{arst} ~~arst~~ ^{arst} s társak felé
 is kiadott katonákat, hogy nyugtalanítsák a tör-
 ököket. Fenesvárt ő maga nem képes ostromolni
 s azért Tiflisba ment, sőt segitséget, de Tiflisba
 a török körül süllyedő katonák miatt nem jöhetett

Értekezések előadásai kedélyes nem mellesleg
keresztény és most a keresztény szerkesztés dől-
nek, míg végre Esterházyi skótyokhoz hurod-
nak teli szellemre.

Választottak és hercegek miniszterei a
törökül 250 keresztény foglalt szabadságos meg.

c. xiv. könyv. 1595-ös évi Gyálhagyás. a
pápa és a császár által íratott elhatározások
megindítja a háborút a török ellen.

A moldvai ismétlődő végzet és megnyerte
szövetségével. A császár elismeri Eszterházyt
kedély törvényei fejedelmével (szegényes lelkével-
váltat és a császár Eszterházyt háttérig Eszterházy-
nak felelősül. Eszterházyt küldi követül Prágába és
felvén a törökül, pirosat per esküvőt melyet Bécsben
tartottak meg nagy pompával. ^{Március} 1595-ös évi
20000 XXXIX harcossal kísértik Güssäre, s innen júliusban
ment férjhez Gyulafehérvárra, ahol nagy esküvőt
tartottak.

himén Thraciába érkezett és seregével, hogy
 az elpartolt állam vajdái sutténne Sigismundot is
 megbűntesse.

A porvigi gyűlésen a rendes Dietz's főherceg
 kérésére megígérte az új híbaratok sürgetés
 pénz is általa megadását. Ezt megtudva,
 himén Belgradon keresztül minem is tért,
 de a suttén Ferhatot Rildit az országba telj-
 hetetlennel és őt minem is.

A kisvárosi papátok perire most Mersfeld
 gróf lesz, kimer legkövet meggyát. Bortyom
 minem is, a hendi vállalatok körül ezt minem is
 korott legkisebbest ^{forrasztott} kérésűl minem. Seregi-
 vel Bortyom plusz minem is, a Pet Tancs ellen
 fordítja fegyverét, de minem is a Török.

Minem a minem is minem is, a kérésűl
 nyitott erövel minem is meg az orvost; a gyö-
 relem minem is minem is, de a Török minem is
 verit a minem is. A Török segitséget

kapnak a lehelmet 'arseni' base sa buda passa veretési-
vel, hisz a városi körülvérvő herostényerét állandóan
reparálják. Schwarzenberg a belga lovascsapatot vereti,
Medici 8 csapat négyzetes katonáival verik vissza
a reverókát. Az 'arseni' base viszonyonja Schwar-
zenberg lovasait a Pálffy ellen fordult. Sepitsyére
jön a görög orvosi base is, de visszaverik
a fennedőrt. Az ellenségből elesett ⁵⁰⁰⁰ 1000 ma-
ga a verés is 25 más base. 17 másodot vesztet
el, mit a városi körülvérvő. A verés fele-
dése más népszerűtlen volt sa herostényer
öröm-ünnepet juttat. Brutális megközelít
folgja az ostrom; Mensfeldt elesik, de a
jobb verítette platt sikerül a verés fele-
désére ringoviteni a tőrököt. Úgyanabban
a hónapban foglalták vissza Bortegom városát,
mint amellyen Soliman 52 évvel előbb
elfoglalta.

Bortegom visszavétele után a döntés meg-

parancsolt a Visegrád visszavételét. Er nem volt könnyű dolog, mert Mensfeld helyileg óta a keresztények táborában egyenlőre volt. A katonák szabályzat nem refter s gabona is kevés volt.

Visegrád város a Duna felől meredek fennsík volt vidve, hatalmas farommal; a mérsékelt szélben legfőbb és sánc vette körül. Aludon a mielőtt kötelek, egyszer behurcoltak a városba, mérsékelt a menedékre gondoltos a vidék körül. Medici VIII. gáspár heroldi követi a városat XVIII. 3 nappal később a keresztények elfoglalják a kelet, a sánc is kerülsz körül a 240 lövésig felelő a város. Példy innen Vác ostromára megy, mely erősség a Duna bal partján fekszik. Visegrád és Pest rögtön est el is foglalták.

Feladat beszélt Lincen bevétele a szultánul, hogy az ő kényesége következőben venter el a város.

in ioben Pannoniában, a Fekétót visszehívja a sultán.

Garbely György Eszmondtól némi sereget
kapva, ^(Bokai) ~~Hokai~~ és Varsóff erőseire elvici a
töröktől. Tízrent a törökök Erdélybe törnek és
Jászúnnól ^(Bokai) / 4 hányerő felivel körbetámad és
felgyújtották. Eszmond értesülve erről, Gyulafe-
hérvárról katonaságot küld, hogy ott megbasszál-
ja; el fogja jár Totmáradgúnnól ^(Toskaiadát) (is ott levő 200 tő-
rökök levégjék. Erre összerögtetésbe lépnek Garbelyal-
ki ^(Facsád) Fadsatúnnól fogja el. Erre jön híre, hogy
a temesvári és lippe bére kötelező sereggel.

Garbely elibár megy, heves ütközet fejlődik
ki; Garbely is nehezen menekül a veréből.

Garbely Lippe elé megy, megel 43 évvel előtte
vettek el a törökök s 3 napi ostrom után ^{aug. 19.} Kol. Sept.
kerükhé kerül s a győzést véres bosszút állot-
tak a verében levőköv.

Erdélyben ^{ez a} siter megy örömet keltett.

Eszmond a srebelyekhez felhívást intézett,

megszemélyes vité s becses lelkű, s ott ta-
 helteret. Sok hadigép jutott itt a keresztények ke-
 rébe. Szigmund a görögnek után rimetű Bres-
 sbre, de Gorskejt megfelelő csapattal Talachien
 hegyje.

Először csapatai szólnak felett egy tiszai vi-
 gten Lővelővel elvették a Törököt. Szólnak
 rimetűket is megkísérelték, de eredményfele-
 nélkül. Gyula Környére, Pécs, Erdőhegy a keresztények
 került.

CXV könyv. 1595.

Erőben rendelkezés meg szervezését nem, mert
 Szigmund a helyüket folytatni merje, de a székely
 nem hajlandó táborba szállni

A lippei repitány György ellenében kiscso-
 rutóvást folytat a Túrskörben Telő Török
 és Túrskörrel s a Török most lippei vesir ost-
 ron alá, de György hősiesen védemeri s őrei
 küzdelen után megfutamítja a Törököt, ^{hol} az

gipsreket podgyászreket hátrahagyva menekültek.

Sigmond Temesvárt vette asztron ^{junius 24.} alá ^{mi kil jún}
Lokajk kétszer volt a győzelem. Sigmond regye
is a részvétel nem papván segitséget, feloldotta
az asztronot.

Pálffy a híres felhívér is Estergom közt levő
~~Lambianus~~ ^{Zsibécs} 3 érei rettenetes kurdelen után
elfoglalta.

A multénar egy elfogott leveléből meg-
tudtuk, hogy nemcsak a jó Temesvár felmentésére.
²⁰⁰⁰⁰⁰ 600000 gyaloggal, ¹⁵⁰⁰⁰⁰ 600000 lovassal és ¹⁰⁰⁰⁰ 100000 lovassal.
Konstantinápolyból elindultak 400 hadigéppel
közlekedni.

Tiffenbrech Hessára ment. A kassai elikát
neverte ki a seregét fővezérnek, kimer rászólt
egyfelől a szabványos rimer, a kétféle sas, más felől
elkérte képe, "Patrona Hungarorum" felirattal.
Vallat a csapatában süllyes, mestfális, anhel-
tisz, bajorot, szeretke járultak meg a meggér

is erdélyi hercegek.

aug. 15.

A hercegek, hogy időt ne vesítsenek, XVIII. k. kir. szent petter körül. A vár őrsége a hercegek kintelen támadásától megrimúltak, de a jól megcsinált helyet 4 napig folyton lövöldözték. Csak mikor a védők látták, hogy sehogy sem kapnak segítségül Estergom átkelési feltételétől sem tartó megadni megparat, mire a hercegek egy újabb 4 óráig rohannak elfoglalják szégyenrel nézve körbe az őrséget.

A borsói pászor Péterjét ostromolja meg, de a védők bátran állják az ostromot, míg segítség jön, mire a borsó visszavonul, de a kúlpánál utólsó is seregét tönkre tér.

A sultán már Belgradba jött, s Temesvárra csapatot küldve, ő maga Budára siet seregével. Onnan híre állkva elhagyja Flakent s felgyújtatja. A sultán egy elvörös férfi, hol Temeskülf is szörnyen germetlen és olasz katonákkal védők a város.

A török 6 nap is éjtel folytán lőtte. A 7. en felyszu-
totthar sor erség kivoltant, az elleneségben meg
kért vörve. De minthet segitséget nem kapott
csüggedni kezdett. Pálffy elindult ⁶⁰⁰⁰ galop-
yal is ¹⁰⁰⁰ 1600 lovasal, hogy felmentésükben segit-
ségükre legyen. Eszpermond fejedelem is ¹⁸⁰⁰⁰ XVIII e 10
herceget gyűjtött össze, ereklől ⁸⁰⁰⁰ VIII e 10 lovas is
¹⁵⁰⁰ e 10 10 nemesség. A galopség gyanú volt fel-
nerelve. Boskay nem vett részt ^{ebben} a hadjárat-
ban; mert ottan maradt, mely Eszpermond
fővelkötésben a sákelget^{re} háromjanak.

A török újól hevesen támadt, Ferskiff
megsebesül vődöl vődöl a vődők még táma-
dást vernék visne, de sokan elvonnak a ke-
restények körül. A következő nap 400-at el-
fogtak a sultán plé visir öket megron-
kítva. A katonák megremülve az átadásra
követelik; Ferskiff is Nagy könyöröggel kért
öket továbbá kitartásra. Ellik 200 olasz meg-

sikre^{ül} a török táborba mentek. Ott megtudta, a
 többiek vereséirel elfogják a törököket és átadár-
 nál bányáznak. A törökök és tatárok befőve a
 várba, ipéretük dicsőre kevés kivétellel levégzik az
 őrséget és foglyokat, a sultán sátorába vissz.

Ereket a kisherecső elikre Eszmonddal
 egyesült; Pálffy és Tiffenbach is szatharotter
 horrejur. Eger felé vették útjukat, hogy az ellen-
 séggel nembe kerüljenek. Egy sikre^{ül} ütött
 táborát egy kis folyó mellett. Először átkeltek a
 folyón, az ellenséggel álltak szembe. A tatárokat
 küldötték most is előre a törökök, kiket a
 keresztények nagy meglepetéssel, nagy elpu-
 tottak. A kürdeliek mind hevesebb lesz, a
 sultán maga is futni kényserült.

A keresztények a birtok győzelmén bízva
 a szármányra vetették magukat. Meglátja
 ezt a török utóhad parancsnoka, vizsgál-
 dal és heves támadást intéz a keresztények

1) Keresztények

ellen s^a fordulatotól megremült keresztények me-
netülme, merre fordulnak.

Elkülső ~~thess~~óra fut, a erdélyiek pedig he-
társait igyérmezteték elírni, ¹⁰⁷⁷⁰ ~~h~~ minikből x c^{is}
venett el, meg sebesült meg.

Hoztunk egyenélre jól megváltatva, sereg-
egy részét téli szállásokra rendelte, más rész-
vel pedig ~~szobrok~~ ^{szobrok} helyreádon keresztül Kon-
stantinápolyba tér vőre.

Ér 1597 körül sem pihenve a fegyverek. Kiseb-
letet tes elkülső Győr ostromára, de nem sikerül.
Ez a jóvő is eseménye len, amint a CXXI. és CXXII.
ben látjuk.

1598 tavaszán minikben Schwartenberg sereget
vett Győr alá, hogy azt vőrevegge. Kovasait
előrehűdelti keimondára. Seregében gallok ^(franciák)
völtek, kik meg unva a bérét, meg aranyra
jönnék beborított. midni s az ~~for~~ vőreben meg
ismeretlen lövegét használtak. H. s. k. s. f. h. s. r. i.

kepit pedig asztronómia, Pálffy meg kuszáruval
 portyázik a város körül, s ahogy az ellenség meg-
 nelephesse őket. A kuszárok körül voltak többen
 kik beálltak a török²⁴ nyakába. Horán hajnalban
 töröknek adták ki megparancsot, mint a bunda
 pesze küldötték, kár levelet hoztak, beengedték őket
 a városba, leborotvált²⁵ a hídakat, ékkor a gallok
 a meg eddig ismeretlen gépet odavitték, és
 a kepit felrobbantatták és a hirtelen szabaddá
 lett után a miénk betörtéltek. A törö-
 kök erőterve, hősiesen ellenállottak, de körü-
 l a hely repi beugyival, de végre is megfőrt ellen-
 állásuk és a bese fejét levége, a magyarok a
 bástya alá türt fel. Gyorsan, asztrógor sűrű-
 kora és a gőzök fegyverezése tölti be a leve-
 gőt. A siker meg volt, de mindkét részről igen
 véres. A védők ~~csak~~^{csak} 300-en a külső erővel
 rejtőztek el, hol a löpor volt elraktározva,
 de azt felgyújtották és mind a levegőbe repültek.

Schwarzenberg igérete szerint a Győrben szármá-
nyolt olgát, természetesen a gépet kivé-
ketlenül követte kísértette.

A császár a győri örményre juttatja
Győr-tisztelést rendelt és Schwarzenberget neve-
te ki Győr kapitányává, ki a romokat el-
térítette, ^{és a várost} megújította, felújított és
németfehérvári kapitányként arról még mindig
fennmaradt a vérszaga.

A szigeti baka Gabona körül összeült költ
a hercegnyerrel. Schwarzenberg Hamisát feltve
sereggel indul el a városba és a törökök
bárályára.

Kevésel után a németfehérvári és Hoppány
költ a városok 32 méterhelt seregét vár-
mennyolhat, bevágyva a kisváros városokat, költ
a németfehérvári baka fiát.

Győr és Győr körül is megerősített her-
cegek a hercegnyerrel. A komáromi és esztergomi

Görbe indúl s Györösti Schwarenberg fogadjé dísz-
kísérettel. Jún. 29.

xIII. János fej. Appelnai birtokaira érkezett Zsigmond,
hol (nemzetilegesen beiktatja birtokaira) a császári
megbíró. De csakhaman ^{megérkezik} ~~és~~ ^{az} ~~az~~ megát, s a
b-ór homöphau heretért Holcsavirre, x ^{chavirre} ~~chavirre~~
feleségét visnefogadta s az országosra minde-
mire értesítés kiadott heretértéről.

Alajos Miksaúr levelet küldött, mert a csá-
sár Miksát akarta bróly élére állítani mint
kormányót - melyben kijelentette hogy a kapott
hercegségek brólyján jóval ^{kevesebb} ~~alacsonyabb~~ ^{kevesebb} ~~alacsonyabb~~ érté-
kelhető, mint ahogy azt neki írták. Bróly
nemzetilegesen meggyőződött. Választást ^{széles} ~~széles~~
s azt ismét határozatra teszi.

Miksa Thessára jött, hogy meg ~~aradályozza~~
Zsigmond visnefogadását. # szászokat Zsigmond
ellen küldte, kik regenszter a császárral

tett hűségi esküjükhöz.

Goethey István elítélte ellencse Lszmond atudék teremtését és kiadta is Naprágyi Deu-
tert a császárhoz, hogy engedélyezze birtok.

Lszmond Gyula felérvén ment, hol feleségével
betekintés jöl ált.

Amikor pere Jolyprúdbe jött perejével, majd
Türesel ostromlására indult. A vár parancsnok
Röderm Mayhert kiváló katona volt. Mivel a csá-
sárhoz küldeni nem volt ideje, Lszmondhoz
fordult segítségért. Mivel a várost nem védhet-
te ^{se meg} a lakosok és az élési szeret a várba be-
lygte és a várost felgyújtotta. Október végén kezdte
meg a törökök a fűrészeket, a sáncból a várat levették
az első ostromot ^{a fűrészek} Lipman ellen intéskor megse-
redője nagy is káros voltak visszavert az ostrom.
Miközben felgyújtja a védők elhagyta a várat. A Károly-
vármű Titokba utasításra a törökök, mint a keres-
tények 1598. évi ostromáról. Történet 1878. 99-116. l. Röderm
Habsburg emlékeztet

1) Naprágyi Deu. évi ostromáról. Történet 1878. 99-116. l. Röderm
Habsburg emlékeztet

kinyer nem vett elvételre többen jelentkeztek firttél meg
 gondatlanul. Hiszen a hajdú merén kirok-
 másával elvétel a fehér plót az ellenség egy
 részét. A török már először lát a támaszkodó
 különösen a ^{fabágyánál} ~~hígnem~~, melynek egy részén az őreit
 elve lepi meg s az igen néhány lelket öket
 kiveri. Ez volt, hogy egy robbantás következtében
 a romok betemetik a vídősáncot s így a törökök
 sürdében s környékben firtkórnak a vár alá.
 A támaszkodó köréppontjában állandóan a ^{fabágya} ~~hígnem~~
 állott, mert az volt a főerősség, de a
 vídós hőssége még mindig firtol tartja
 az ellenséget. Nemcsak az őreit, hanem az
 asszonyt is részt vett a vídókban, mert
 aszerint, követet dobáltak az ellenségre.

Az ellenség egyszerre támaszkodó helyen is szállt
 a löpő meggyűl s firt keletkez, a török semmit
 sem tudt tenni.

A török folyó megáradt s az ellenség táborát

várat árasztja el, úgy hogy felszereléseiket hamarabb
 kaphaták meg. Több (amivel) most nem tudtak vé-
 lyesen fellépni (a törőre), Onak csak lemondott
 a további ostromról és serege egy részét szolgálatra
 a Gudaréba küldötte. Röviden a folyókával és a
 vízjárásával kassára ment és a várat szűzre
 birta.

Míg a török Váradot ostromolta, Schwarzenburg
 hogy figyelemet szentelje, Gudaréba serege alá.
 A vár mögött levő ~~őrt~~ ^{őrt} ~~őrt~~ ^{őrt} pihenőre elfoglalták és
 minden elhatározás is megjött seregével egyenlő erővel
 folytatják a küzdelmet. A török is hasonlóan véde-
 kezik és órák át tartó heves küzdelem folytat-
 tá. Pálffy a Gudarától délre fekvő Potentianát elfog-
 lalták és 300 főnyi őrséget levágya. Elfoglalták a török
 hegyét is és az elfoglaltaktól meg tudták a védők szá-
 mérét. A vár bástyáján ^{ellen} ~~széles~~ heves rohamot inté-
 ner, de a páncél hálóján nem értek az átkelésről
 úgy felhagyott az ostrommal.

Erővel fel volt raverve Eszigmoud vöröterébe miatt.
Eszigmoud most megint hajlandó lett volna a
cserebe de a két hercegség mellé még Brebisianum
kérte a császári kasszától évi 50.000
6810 aranyat.

Voltak egyesek, kik ezt nem helyeselték, mert a
császári tereben hercegeket bekéje a törökkel szem-
ben nem bethér biztosítva a Gáthory-család-
nak akarták megtartani Erdélyt. Gáthory Endrét
a biborosú parancsra volna a fejedelmek sereibe rök-
tethi s így Kappeler sereg segítését is elkerülhetné.
szükség esetén. Erdélynek bérre nem szüksége, mert
a sok csapás habaruskodás által teljesen ki-
merülte. Eszigmoud is pártolta a tervet s mintén
Endrét a pápa feloldotta tisztségétől, a rendes és
Eszigmoud elötte letette az esküt s mintén a tör-
ökkel békében hagyotték elni, követet küldött a
portára.

A császárnak jött híre Eszigmoudnak arról szem-

mit sem tudtak s midőn meghallották, habortak azt a
császárral bejelenteni.

Endre Bástiauer Kessere levelét is, melyben
bejelenté a kőderterez s egyúttal sines öhajátval
sok kifejezést, hogy a császárral egyetemes me-
retné s midőn is csleksit, harája nyugalmu
lebeg senné clott.

Petr Endre levelis Prágába vlt, amelyben
az egyez kereszténység érderében a császárral bér
vinnay létre jöttét öhajja. It császár erről hallani
sem etter, hanem levelibeg mepparancsolja Básti-
uer, hogy katonáival ordily be nyomuljon. It

Féltorny-uralmat gyitölő ellikely olék vejolát
sintén Endre ellen irgatja.

Mepphallja ezt Endre s ahonnan lehet, ka-
tonát gyitölésre, de eirt még megkiscit ez
egyeredest, Hornis Gáspár Bástához kültöve. clott
hajlandó a császár fennhatóságát elismerni
mert a kőder fole a pártfogás fejeben évi ^{10/100} x 10

műltött a dolog, mert Mihály vajda rietett a csásár
 parancsaihoz helyet Jenu. Mihály kihirdette, hogy
 aki hozzá átjár, sértetlen marad. Erre a felhi-
 vésre sokan jöttek, Mihályhoz Endre főúr
 küldetés után érkezett a csatát sereg egy része
 mezebeszél, egyrészt elfogták a csar fevén fut-
 halter szerencsétlen szerencsével. Nagy számú ke-
 rült a plahor perbe, ^{azaz} 5000-10000 nagy örömtől töltött
 bevándor Gyulafehérvárra. Megyített Kolosvár is
 Mihály plott, egyidőben ^{újra} Váradra állott ^{ellen} minden, de
 ez is megadta magát, mikor a csásárkat körülvé-
 vette Péste püldetettére.

A szerencsétlen Endrét 9 nap múlva a hegyek
 közt elfogták, a fejét levágták a Mihályhoz küldték
 ki Gyulafehérvárra festéssel együtt eltemette.

Mihály a csásár leveleiben írtatott a törté-
 telről a terület kormányzójainak fertolke
 megal. Péste küldetett erre a tiótságra Pést-
 ből, ki megjött, boldog be, határozott elhelyezte a

a veretõ szerepét egyedül értekeztetvén, és megpar-
 gyos állhatatlansággal emiatt rossz irányba került az egy-
 zemen. Ekkor állhatatlansággal nyilvánosan gondatlanság-
 gal vádolta. És azután is meg tudta vetni kedvesével
 a Péter tengerőst kikiáltva, hogy kikiáltotta a költés le-
 feltételeit. Ekkor bántva csak magát is nyil-
 vánosan belátva a csapásait.

Itt azonban keze került a bíráló, de a bíráló
 háború nem tudta visszafordítani.

Itt azonban procurator sok bajt, mert félre
 itt meredve a országban, a felelősség,
 illetve felelősít helyek körül jó időre
 állandóan partitjáit, ^{Különösen} Ekkor Pest, Solus kör-
 nyékén. Ekkor is megparagolva, felgyújtja, és sok
 folyóat ekkor a még többet is ekkor volu, ^{de}
 Pálffy kovácsai rejturkáló és folyóat a csab-
 mánnyal együtt visszavonul.

Itt vére is partitja a tatarok, és
 Pálffy is kovácsok környékén garázdaelkedet.

Az esterzomi ország Vele várat foglalja el a több
hadigépez 90 foglyot viszuel meggyitval. A várat a
románok Budá miatt nem tarthatván meg, ki-
balták. A hajdúk is sok zsármányt ejtének.

140 fővel lovas gerendá ruhában körüliti meg Si-
gét, de a kényezüköt felismerve ide, a Dniev felé
üldekor, hol egy erdőben elrejtőve, a kirtelen kivegőz
főtörősen álmotolnak. Ugyanazon időben a
keresztények Hanináról kiderüvőnek keressék el-
delték. A egy helyen meglette az élvon öket, a tö-
rők rejtur utótk, de a keresztények felülkud-
tak a gerendá zsármányát firték haza.

Hejné végén - mintán Budát szeretők volue, de
dneven tudták felmerten - híves fehérvári kisé-
relis meg visseverni. Az Elő kényedekével az
elvaros^{kat} kegyek betörték a felélouban levő-
ket lölték. A karmosok fogverre kapták a
mindent kiürít a veldár.

A hajdúk meg tudták, hogy megolt szállítás

el^{met}ként, pümt inditoltat el Belgriából a Dünai
 Buda. Meglepő ékei utköben s a származást me-
 gurrel nőre; amit nem tudtak plvini, a közei
 keressies hazjár.

Nyáry verendi perencsot nem sül teltlenül,
 elfoglatja ^(Sarkad) ~~Lencard~~ veret, foglyot és származást gte.
 Schwarzenberg megint Buda ellen indult. Báberei
 egyrészt előre küldi, melynek hírére a budai base
 kijön, de a miénk süllet elfogják. Budát nem
 tudja minseverni Pestet kísérti meg, de ^{széles} ~~erős~~-
 sánytellenül és Schwarzenberg mege is megszerzik
 a bel héván

A Lender base Belgriába jött, hogy Kreuze osko-
 mine megjen, sere hir a renelt fegyvercsinelt-
 nel viget vetett. T. i. már előbb a cistergomi
 püspök, Pálffy, Nádasdy, Pető, a fővökök részről
 elurát base, a kétértő Kánya, Khuszt age, ösrejöttek
 egyir dúnai szigeten, hogy a meghöltendő bére-

feltételekben megállapodjant. A bíró hajlandó volt
 egy másik szerke adni östergomér, mert az minden
 áron megvárta szerem. Eredet jövetele félbesze-
 keltette a tárgyalásokat, de ezután nagy később is
 levelet Pálffy-nak, melyben ha nem adja meg a
 kívánt szerke, akkor Pécsig meg seregével - anal
 fenyegetőzik. Pálffy azt így hajlandó a béke-
 tárgyalásokra folytatni, ha megígéri az östör
 keretű foglalt kiadását és megvárta
 a tatarok általános problémáit. Eredet kés-
 je a szerke levő foglalt, de a tatarok nem
 tudják megfigyelni így megvárta az újabb
 béke-kísérlet is.

Ugyanazt a szerke östöröltés a keretű.
 Östörölt megvárta, Pálffy védelme bíró,
 ki ~~1000~~^{an} östörölt megvárta ¹⁰⁰⁰ törököl vissza verte
 A tatarok Felső Magyarországon kalandortok a
 Ungvárd David terhes szerke ábrakelt. Félre
 mellett a huszárok rajtuk itottak, sokat leverték és

is folyóik ejtette.

Az Erdői Vesperein is Pépa környékén sok hárt okor-
rott, de jelentősebb haditettét nem vitt véghez,
mert a sultán visszatért és ismét gyors fel-
kelés nyugomlására.

CXXIV. könyv

K₂1600. évben a pépai gális belpa őrég fellelve,
mert soldjainak nem kepték meg. De mielőtt
nyíltan kitört volna, titokban a török kérés
akartár játszani a vért. De a törökök kérték az
átvétellel s időközben az elfogott parancsnok ér-
tesítette a keresztényeket, kik seregükkel mege-
hervén, a hársdó őrégét heves ostrom alá veték.
Az erődökben a török győzeget sokáig tartott, de
Schwarzenberg az erődöt elhagyta a vért s a kén-
tet helyre el a heves támadást vetet a vértben
levő ellen. A heves küzdelemben a kirokandó egy
részt elcsúsz, másikat folyóik ejtette. A küzdelem
hevében maga Schwarzenberg is elesett s holttestét

Győrbe s onnan Győrbe vicsir és nagy katonai pompá-
 vel tennetir pl. Az ostromot Jovább Röderer ügyeit,
 a volt vándori kapitány vezeti. Másnap a várbeli
 újból kirohannak, 400 körülöt levignek s hevesen
 dúroztatnak mine a várba. Röderer felszólítja őket
 a megadásra, de az visszautasítja, jöhetnek és
 elhárítanak mielőtt fogták volna; de titokban megakar-
 nek szökni az éj leple alatt. Röderer megfutam-
 ta katonákkal s erősök őrséggel veszi körül a
 várat. Az őrség minden hajnalban a városra felé
 kiiszkol, kiadandó, Holonicsot lovassal üldözi -
 sikeres küzdelem, s utolérve őket meggyújt levégtől,
 maga Holonics is megsebesült. Röderer a várba
 behatolva a foglyokat megsebesítette s az árulót
 igen szigorúan büntette, a törökökkel való egyez-
 kedés miatt. Öbretentő feladatul egyeseket heré-
 be költet, másokat felakasztották, ^{vagy} mások <sup>szé-
 tesen</sup> ~~tevékeny~~
 részvételével hantárba s meggyújtották.

A hercegyet embertelen kínzását Istén meg-
büntette, mert elcsúsztatja és is folyamán Dunán-
túl egyir legfontosabb prógait, Kanisát.

A kanisai ország pleinte békén harkol, sőt ki-
rohannak, állandóan nyugtalanítja és osztrák
török s egy új kirohannak alkalmával er ellenség
egyir hadigépet elrabolt és a várba vittél. A császár
szélesapátosai közül ott vannak (Fülöp Brémeel lotharing-
ieci herceg veretése elotti. Az osztrák veretési jószág
persé, ki területét pereggel osztrák Kanisát, békén
és egyelőre szerelységet, figyelemmel ott vannak herceget,
hogy ezzel meg nem mentheti fel és osztrák, jobban
térni be minemivel, természetesen ott vannak visszatér-
sítje és egyelőre, mert bírt Istén segitségével,
hogy egyelőre fogja csapatait veretési.

Az ellenség egy kisebb csapatot küld a hercegyet
megbénulására; Holonics lovassággal sőt serebe velük
s erer rendir meg és elcsúsztatják. A hercegyet
a török más meg csatára kinyúrtatja, s meg futat-

mitjár öket egyen a sánc sáncig s a hediépületet vette
el, melyet az önkéntes katonák vettek. A dőlt a török
már-már lemondott az osztrák sáncokról, ellenben
visszatért a sáncokhoz, mi a védőkkel együtt elke-
szítette, hogy egyenként megrokkant, a többiek pedig
együtt a vár átadását határozták el. Parancsot kap-
tak, hogy a vár a törökök, amint később jeltől ke-
zelt. A török az elfoglalt városokat, helyreállította, a
sáncokat is jól megrokkant, a környéket elne-
vezte, mindenhol ^{is} jeltől jeltől, hogy a katonák
nem is, sőt a város is jeltől az eddigi, ha en-
nem visszatérnek.

A sultán ~~Thurios~~ újat ellikélt hoz küldi levelé-
be, ki a követet meg kitüntetéssel fogadta. Ugyan-
akkor ott tartózkodott a császári követ is, ki a ellikélt
is Biske követet levő ellentétére jött elsimítani.
Ellikélt a partival jó viszonyban állott élt,
mert jól tudta, hogy nem lenne elég ereje vele
nembevallni, különösen most, midőn ~~Thurios~~

[illegible]

Gorsau Holosnéra fordult, itt a rendeket a csásár
iránti hűségre ríngosított, Gyulafehérvár felé ter-
lött hol Mihály kétségbeesett, de Bista kőtelelőre
hullva, Mihály katonái egy részét elborázza is
az olyan hegyet főre menett. Majd a csásár
kegyét akarta viszeszerenni. x Erőre feleségét is
egyszerűt egy erősségen hagyja, a csásárhoz
indul sa is végen Bista is érkezik, hol ellátás
herceg fogadtatja s itt kellett meishornie míg a
csásár Prága-be hívja.

Famorsky Mholdoról kikergetve Mihály kato-
nait, Tulachinabe megy, x art elfoglalja a Gere-
mies pászát jeltja élre. A csásár most
megint Mihályt küldi ellenük, perre is
sereggel, hogy Bistával együtt verjék ki Ferencet
is őrsét.

CXXV. könyv

A 1601. évi eseményei Hunia kisbomlásával kezdőd-
tér. Bőve területen volt a hercegi sereg, több

erősebb sereg

külföldi sereg csapattal, de baj volt, hogy a tele-
gen vereség egymást követte a vereség miatt vetél-
kedtek, hiki sájak megint harbován a legmúltob-
ban ^{ennek} kisértégre. Thémisát mosáros vidék veris körül
sereis a herentéger csak meg herilövel körlichet-
tér meg, mely idő alatt a vár kapitány ^{fejl 5.} Flessén
a környéköt pütséget vett megáhar. 58. évi ki be
kerdir meg az ostromot, de a törököt mindannyian
visszaverték és a résint az ostrom alkalomával, résint
a mosáros pütségre, a herentéger pütségre oly meg
volt, hogy abba akarták hagyni az ostromot. De ekkor
interim Russorum pütséget alatt új, pikent sereg
smost újbol az ostrom folytatásához letuak, de
17. évi ^{nov 14.} haláláig a meg is meg hiúsítja Teróit.
6. évi után ^{oly} új pütséget meg hideg körlette, hogy
a több mind az er lóves meg deruelt és nyomo-
nultul pütséget pl. 4. az időjárás miatt be-
semer volt az ^{abba} pütséget hagyni az ostromot,
sőt ^{agrárt} gépet és felszereléseket a mosároson nem

Tudták állhatatlanságát, s ezt hitre hágyásával megerősít-
 mel. A szabályok, kik nem tudtak visszavonulni, a tö-
 rök hercege hercegnek s veje levéllel öket veje robuszt-
 gáikká teszik öket.

Szerencsésebb volt a híres felismerés osztrákjával.
 Mersur herceg Thonmáronból ^{nept-3} ~~3~~ ^{10,000} ~~10,000~~ ^{x 10} herceg-
 sel híres felismeréshez közeledik. Elsőre a külvilá-
 gban kevés osztrák jött, s az egy letelepedett be
 is hatolnak, míg elérhet, más oldalról is té-
 mekednek, hogy a vidékét figyelmét elterelje.
 A törökök ijedten menekülnek s várba s a
 hercegek 14 ^{napot} ~~napot~~ zártmennyiségű, meg a rö-
 g-tör s vár ellen fordítanak. A törökök felső-
 litják az átkelésre, de az hullani nem akar
 róla, s mindon a hercegek próbát elfogadják
 Mersur gall is germain határozatával engedni át
 számukra a réget. Amint a rendbe hozta a
 várat is Thonmáron osztrák vért tette kapi-
 tányárá, jól megerősített ősséggel.

A kúndei bese a siéresfehérverier sejtsejere in-
dult, de merre csapatai megsebesítettek.

Bradyben jól tudták, hogy ellikely, esekly, a
siéres sejtet ismét visszanyerje, Bradyt erővel
is a minet melone jelle hajtja, ^{adott} ~~is~~ inkább keire
voltage Esymondot visszafogadja. Esymond
a rendszer hivésere here is jön ^{újra} ~~Esymond~~ Rubi
birtok visszaveri, a berétségesen vőli megát.

Brady által levelet küldt Győstához, megben
a császárral való kibékülés útját fejezi ki, de
Győstát erővel hallani sem akar. Esymond is
hirtelen pereget pőgít, megben lenygell, to-
rutor, fateros is nemek sikk ~~sejre~~ ellikelyes
Győstát ^{1800. évből} csapatait hirt körülbelül XVIII. c. 10 jötter
^{1800. évből} ~~csapatait~~ hirt körülbelül XVIII. c. 10 jötter
Kul VI. h. Esymond későbbes nékül megke-
mésdja ellikelyes a császárral folytatás
égyenese körben viték hucol, megben
a belgát a csatásere körpéz ^{abolega} ~~ettör~~, sejt felöl
Győstát, más felöl ellikely vesir körül, meg hogy

menetükre kénytelen. Felmerés 40 ^{azt} hadiép-
 vésdoi is sor eleve katonái me-
 rad a künde-
 len Terén.

A g¹örök nem vették egy más jó szemel me-
 tén sem. Bástya a megye főv. ellikéltől nem
 hette biztosítottak a mémetek melletti Erdőben,
 s erre megyéhez hivatott Kolosmeire, de ellikélt
 nem jelent meg. S erre 2 napát belge és ger-
 méen katonák küldött utának. A heves terméke-
 tük ellikélt érkezett nem ekert engedél-
 meskedés, ^{mire} a Torda mellett Jéboriában
 a ellenségesülők fejét levéptár. Ez fejerte
 be életét 43 éves korában a megye megó cu-
 ber. Mielőtt okán uti kották fel, hogy a
 törökhöz titokban levderezt és szövetkezett.

Erchetti Eszmond engedél boldogot,
 erre varior, hogy elkelme legyen Bástya kör-
 vetítésével a személyek kibeküldés, de Bástya
 orrök tudni nem ekert, ^{elkeben mind} s erre júlta, hogy

Yhölönvieron Sigmunduer avaros hive neu, kege-
rös itte katonáival je vérost.

CXXVII könyv

Itz elvult jöi eseményet aru birtár a csévart,
hogy er ebben 1602-ben is allertat kendelye a
segeret élere, de ő meghelt februer végen meghalt,
s helette ~~Prussorum~~ vette át a veretést.

Sikkes fehérvár viselkedésben fogott, mert a tö-
rök minden éron visszeakarte foglalni; a hajdú
is kisebb török csapatok a város alatt veresöl-
nek. Russworm is vint per kisebb harcokban s
elnyerték je törököt a város elöl.

Ekkor honat hírt, hogy a múltán Hasna
kamionai basái hirtelte Sikkes fehérvár visszavete-
lére is Jentergom elfoglalására.

A császár Juka megvívására ment.
s 11. ^{október} Kál 1762 döntő poharot intémet a keverté-
nyet, melyen ~~se~~ veretést szenvedve lom-

dauer ei ostrom folytatásáról

Endigben Péter még mindig fel Tsingwond
nimitetétől a nagy Péterce felől jöhetnek be,
a Péterceiket megírta, reabsolutio helye is
német katonák arulán nincsenek a város szabads-
ságát 30 évvel ^{mi is} ¹⁶⁰³ megvan ??

A szabályok állás veretése plott gyűlése
keresnek mert feltér szabadságukat, de káto-
lat a török ellen irányul (gyűléseink), de
Gyulafehérvár mellett szünetek öket a re-
szünet.

Tsingwond mindig nem tette ^{avul} le a reukiról,
hogy a városnak kicsit is ^{is} hajlandó ^{volt}
és a város fennhatóságát ^{áll} ^{érint} elismerni.

CXXX könyv. 1603

Rusovam Budát ostromolja s többet több alre-
bommal veretéstől okoz neki, nem tudja bevenni.

Utóvan néhány ostromára kildeti ^{amikor} ^{amikor} a helyet
elfoglalásról igen fontosnak tartotta, mert innen

Byen is Holmuk ellen is könnyeben működtethető.
A főző feladja a bűtös előműlés feltétele mellett.
Schurmer határozottan gyűlir meg a beja, mert a
szoldgárai nem repor meg.

Endeligen har det blivit en mil i väst och
när, och det ser ut som om det är en mil till.
De har varit i väst och det är en mil till.
men det.

CXXXI May 1604.

They are very is ordinary is a yellowish chya-
mies with very few found.

Főtte bolygók a protestánsok ellen szigorúan
lép fel; a nemesség javai egy részével elvonat-
ással menekül meg az országba, Holovár 2000
Stefanopolis 200 [miskolc?] veltje meg szabadságukat.

A fateror is tokor anyine ranyar
a Pestet kerikbe kerbe panyarol, hogy aral
odehanyar is Batoryonbe huroduel.

Seiner groß hiet könt pushtige e körscht.

Magyarokhoz tartozom az orvoslás; de a védők szinte
sejtelmük, de visszatér a török. Itt csak most
egyikre jött a mindkét fél között a név által
keltett népszerűség miatt, de nem tudom
meggyezni, mert a török tartománnyal át-
kísért a török, és hajlandó egyet követni el. Itt
széles körű kérés, a név megindítja az
orvoslás, de végre nem érkezik el semmit, különben
az orvosi feladatokat.

Itt most ismét a keresztények által elfoglalt
helyet a név a török kezébe kerül.

Felső-Magyarországon Kassán Belgizso prof
a protestánsok jelszavával az országban lévő
krisztusi mind jobban kitöltte. Mindon-
ként. Gorkay ellen is fellép, azaz az ország-
gal, hogy Gorkayval összeállítsa a név, a
név a név bűntetését szolgált, mit Gorkay
nem akart megfektetni, és névét mindkét bo-
rállotta. Nemcsak az, hanem megsemmisít

volt, a II Andrius könyv idejében hirtelen törvény értel-
mében nem tartott többé a köteles hűséggel nem
iránt.

Gorskey perejét gyújtotta a hajdúk seregének
ban sarkítottak hozzá, ^{szék} s nem találtak ott kéri-
letlenül a császáriak támaszára. Gorskey is lett a
győzelem, amit meg tudva, a kessieket a győzők
pártoltak. Péter és György is ott ^{vala} sűrűn megjel-
tek, mert ez sűrűn komoly dolog. Honnét jött, hogy
Péter perejében a pártoltság miatt ravasza-
sok vannak, a császári pereben pedig hajdúk
meg sűrűn pártolnak Gorskeyhoz s az
munkájukkal több megcsináltak belől a Gorskey ke-
zei jutnak.

Gorskey megkísérelte, ^{hogy} a császáriak körében
hírszerzői körök megalakítsanak, de
ettől nyíltan felálltak a vezető s hallani sem
akartak kitérőkről. Most már Gorskey a
császárral már szövetségbe a mellékpályára

miatt. A török jó szemmel nézte mordulatait, sőt e
keriben levő kovács¹⁾ Gorkaynak ajánlódott, de
Gorkay nem ért vele.

A fellejő hideg tél egyelőre szünetet hozt a
fellejő és császáriak között, de később csaták és
hárcok kezdtek ismét a népi maradványok el.

XXXIII könyv.

Az 1605-ös évi megadásban Gorkay az egyik országos
felkelésről szóló fel. beszámolóban diadalos halál
dóro, vesztésként írták be, s az ellenük
jövő császáriak elöl mindent elpusztítottak.
múlva néze.

Gorkay kassáról először a császáriak egy re-
mél, Poragy osztrákiai kúldi²⁾ he a népi sereget,
Pestre hordozták vissza, s meg is oda vitték,
hol a beszáll²⁾ találták, kiél a megötöndő
bírók perterei megbeszélés. (Korpond)

A császári követek is bonyon (köteleztek) Gorkayt,
és az osztrák Gorkayval s után a törökök béké-
1) A nem lelték a kovácsot 2) A kovács kovácsaival 11.

meghelt 51 éves korában. Henselbeige Hétely mérgétette
meg, hisz a fejedelmi pár volt igérvé jutalmul.

0XXXVIII Rómyr.

Megparbeszón a 1607-ében még nem volt a
bírói megfellelő állapot, nem tudni Rudolf
hanyagságából, vagy a Hétgyóssal minden érte
feltételezés miatt-e.

A hejdu peheren Túr a meinet valószínű
a törökök^{is} titokban birtattak őket. A törökök is
csészeihez kiírt a béke meghőlést^{al} elvételre, gako-
riek az ösméltkérésre.

Befogadás?